

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

- ★ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 1

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Rådet

2003/882/EG:

- ★ Rådets beslut av den 27 november 2003 om bemyndigande för de medlemsstater som är fördragsslutande parter i Pariskonventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område att i Europeiska gemenskapens intresse underteckna protokollet om ändring av konventionen 30

Protokoll om ändring av konventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet av den 16 november 1982 32

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2201/2003

av den 27 november 2003

om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska gemenskapen har satt som mål att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras. I detta syfte skall gemenskapen bland annat besluta om sådana åtgärder rörande civilrättsligt samarbete som behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.
- (2) Europeiska rådet i Tammerfors uttalade sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga avgöranden som en hörnsten i arbetet med att skapa ett verkligt rättsligt område och angav umgängesrätt som en prioriterad fråga.
- (3) Rådets förordning (EG) nr 1347/2000 av den 29 maj 2000 ⁽⁴⁾ innehåller bestämmelser om domstols behörighet, erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar för makars gemensamma barn som meddelas i samband med äktenskapsmål. Innehållet i den förordningen var i stora drag hämtat från konventionen av den 28 maj 1998 med samma syfte ⁽⁵⁾.

(4) Den 3 juli 2000 lade Frankrike fram ett initiativ inför antagandet av rådets förordning om ömsesidig verkställighet av domar i mål om umgängesrätt när det gäller barn ⁽⁶⁾.

(5) För att säkerställa att alla barn behandlas lika omfattar denna förordning alla avgöranden om föräldraansvar, inklusive åtgärder för att skydda barnet, oberoende av eventuella anknypningar till ett äktenskapsmål.

(6) Eftersom tillämpningen av bestämmelserna om föräldraansvar ofta blir aktuella i samband med äktenskapsmål, är det lämpligare att ha en enda rättsakt om äktenskapsskillnad och föräldraansvar.

(7) Tillämpningsområdet för denna förordning omfattar civilrättsliga frågor, oberoende av domstolstyp.

(8) Med avseende på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap bör denna förordning endast tillämpas på äktenskapets upplösning och bör inte avse sådana frågor som orsakerna till äktenskapsskillnaden, förmögenhetsrättsliga konsekvenser av äktenskapet eller andra frågor som har samband med dessa.

(9) När det gäller barnets egendom bör denna förordning endast tillämpas på åtgärder för att skydda barnet, det vill säga i) att utse och tilldela uppgifter till en person eller ett organ med ansvar för att förvalta barnets egendom samt företräda och bistå barnet, och ii) åtgärder för förvaltning av, bevarande av eller förfogande över barnets egendom. I detta sammanhang bör förordningen exempelvis tillämpas i fall där föräldrarna tvistar om förvaltningen av barnets egendom. De åtgärder avseende barnets egendom som inte rör skydd av barnet bör även i fortsättningen regleras av rådets förordning (EG)

⁽¹⁾ EGT C 202 E, 27.8.2002, s. 155.

⁽²⁾ Yttrande avgivet den 20 september 2002 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EGT C 61, 14.3.2003, s. 76.

⁽⁴⁾ EGT L 160, 30.6.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ Vid antagandet av förordning (EG) nr 1347/2000 hade rådet tagit del av den förklarande rapport om konventionen som utarbetats av professor Alegría Borrás (EGT C 221, 16.7.1998, s. 27).

⁽⁶⁾ EGT C 234, 15.8.2000, s. 7.

nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ⁽¹⁾.

- (10) Denna förordning är inte avsedd att tillämpas på frågor som rör social trygghet, offentligrättsliga åtgärder av allmän karaktär för utbildning och hälsa eller beslut om asylrätt och invandring. Dessutom tillämpas den varken på frågor som rör fastställande av börd, vilket är en annan fråga än tilldelning av föräldraansvar, eller på andra frågor om någons rättsliga status. Den tillämpas inte heller på åtgärder som vidtas till följd av brottsliga gärningar som har begåtts av barn.
- (11) Frågor om underhållsskyldighet undantas från denna förordnings tillämpningsområde, eftersom de redan regleras av förordning (EG) nr 44/2001. Domstolar som har behörighet enligt den här förordningen är i allmänhet behöriga att döma i frågor om underhållsskyldighet med tillämpning av artikel 5.2 i förordning (EG) nr 44/2001.
- (12) De behörighetsregler som fastställs i denna förordning i fråga om föräldraansvar är utformade med hänsyn till barnets bästa, särskilt kriteriet om närhet. Det innebär att behörigheten i första hand skall ligga hos domstolarna i den medlemsstat där barnet har hemvist, med undantag av vissa fall då barnets vistelseort ändras eller efter en överenskommelse mellan de personer som har föräldraansvar.
- (13) Med hänsyn till barnets bästa medger denna förordning att den behöriga domstolen i undantagsfall och på vissa villkor överför målet till en domstol i en annan medlemsstat om denna är bättre lämpad att pröva målet. I detta fall bör dock den andra domstol där talan har väckts inte tillåtas överföra målet till en tredje domstol.
- (14) Verkningarna av denna förordning bör inte påverka tillämpningen av folkrätten när det gäller diplomatisk immunitet. Om den domstol som är behörig enligt denna förordning inte kan utöva sin behörighet på grund av att det föreligger diplomatisk immunitet enligt folkrätten, bör behörigheten i den medlemsstat där den berörda personen inte åtnjuter någon immunitet avgöras enligt lagen i den staten.
- (15) Rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ⁽²⁾ bör gälla för delgivning av handlingar i rättsliga förfaranden som inleds i enlighet med den här förordningen.
- (16) Den här förordningen bör inte hindra att domstolarna i en medlemsstat i brådskande fall vidtar interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som gäller personer eller egendom i den staten.
- (17) Vid olovligt bortförande eller kvarhållande av ett barn bör barnet omedelbart återföras, och i det syftet bör Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 fortsätta att tillämpas, med de kompletteringar som följer av bestämmelserna i denna förordning, särskilt artikel 11. Domstolarna i den medlemsstat dit barnet olovligt har förts eller där det kvarhålls bör kunna motsätta sig ett återförande i särskilda fall, om det finns vägande skäl. En sådan dom bör dock kunna ersättas med en senare dom av domstolen i den medlemsstat där barnet hade hemvist före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet. Om den sistnämnda domen innebär att barnet skall återlämnas, bör återlämnandet verkställas utan att något särskilt förfarande för erkännande och verkställighet behöver anlitas i den medlemsstat där det bortförda barnet befinner sig.
- (18) Vid en dom som innebär att barnet inte skall återlämnas, meddelad enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention, bör domstolen underrätta den behöriga domstolen eller centralmyndigheten i den medlemsstat där barnet hade hemvist före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet. Den domstolen, om ingen talan ännu väckts där, eller centralmyndigheten bör underrätta parterna. Denna skyldighet bör inte hindra centralmyndigheten från att också underrätta berörda offentliga myndigheter enligt nationell rätt.
- (19) Att barnet hörs spelar en viktig roll för tillämpningen av denna förordning, utan att detta instrument syftar till att ändra nationella förfaranden på detta område.
- (20) När ett barn hörs i en annan medlemsstat kan detta ske enligt bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ⁽³⁾.
- (21) Erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i en medlemsstat bör byggas på principen om

⁽¹⁾ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1496/2002 (EGT L 225, 22.8.2002, s. 13).

⁽²⁾ EGT L 160, 30.6.2000, s. 37.

⁽³⁾ EGT L 174, 27.6.2001, s. 1.

- ömsesidigt förtroende, och skälen för att vägra erkännande bör begränsas till ett minimum.
- (22) Officiella handlingar och överenskommelser mellan parter som är verkställbara i en medlemsstat bör likställas med domar vid tillämpning av bestämmelser om erkännande och verkställighet.
- (23) Europeiska rådet i Tammerfors ansåg i sina slutsatser (punkt 34) att avgöranden i familjerättsliga tvister borde "erkännas automatiskt i hela unionen utan några mellanliggande förfaranden eller grunder för att vägra verkställighet". Därav följer att domar om umgängesrätt och domar om barnets återlämnande vilka har försetts med intyg i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med bestämmelserna i denna förordning bör erkännas och vara verkställbara i alla andra medlemsstater utan att något annat förfarande behövs. Formerna för verkställande av sådana domar bör även i fortsättningen bestämmas av nationell lag.
- (24) Det intyg som utfärdas för att underlätta verkställandet av domen bör inte kunna överklagas. Endast sakfel bör kunna föranleda rättelser, dvs. om intyget inte korrekt avspeglar innehållet i domen.
- (25) Centralmyndigheterna bör samarbeta både generellt och i enskilda ärenden om föräldraansvar, bland annat för att främja att familjerättsliga tvister görs upp i godo. Därvid bör centralmyndigheterna delta i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område ⁽¹⁾.
- (26) Kommissionen bör offentliggöra och uppdatera de förteckningar över domstolar och rättsmedel som medlemsstaterna översänder.
- (27) De åtgärder som behövs för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽²⁾.
- (28) Förordning (EG) nr 1347/2000 ersätts med den här förordningen och upphävs följaktligen.
- (29) För att denna förordning skall fungera väl, är det viktigt att kommissionen undersöker hur den tillämpas och vid behov föreslår nödvändiga ändringar.
- (30) Förenade kungariket och Irland har, i enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, meddelat sin önskan att delta i beslutet om och tillämpningen av denna förordning.
- (31) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Danmarks ställning, fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som därför inte är bindande för eller tillämplig i Danmark.
- (32) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (33) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den syftar särskilt till att säkerställa respekt för barnets grundläggande rättigheter enligt artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning skall, oberoende av domstolstyp, tillämpas på civilrättsliga frågor om
  - a) äktenskapsskillnad, hemskillnad och annullering av äktenskap,
  - b) tillerkännande, utövande, delegering, upphörande eller begränsande av föräldraansvar.

⁽¹⁾ EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.

⁽²⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Frågorna enligt punkt 1 b kan bland annat röra
- vårdnad och umgänge,
  - förmynderskap, godmanskap och motsvarande företeelser,
  - förordnande av och uppgifter för en person eller ett organ som skall ansvara för barnets person eller egendom, företräda eller bistå barnet,
  - placering av barnet i familjehem eller på en institution,
  - åtgärder till skydd för barnet i samband med förvaltning av, bevarande av eller förfogande över dess egendom.
3. Denna förordning skall inte tillämpas på
- fastställande eller bestridande av börd,
  - beslut om adoption, åtgärder som utgör förberedelser för adoption, ogiltigförklaring eller upphävande av adoption,
  - barnets efternamn och förnamn,
  - myndighetsförklaring,
  - underhållsskyldighet,
  - truster och arv,
  - åtgärder som vidtas till följd av brottsliga gärningar som har begåtts av barn.
5. *ursprungsmedlemsstat*: den medlemsstat där den dom som skall verkställas meddelades.
6. *verkställande medlemsstat*: den medlemsstat där verkställighet begärs.
7. *föräldraansvar*: alla rättigheter och skyldigheter som en fysisk eller juridisk person har tillerkänts genom en dom, på grund av lag eller genom en överenskommelse med rättslig verkan, med avseende på ett barn eller dess egendom. Föräldraansvar omfattar bland annat vårdnad och umgänge.
8. *person med föräldraansvar*: varje person som har föräldraansvar för ett barn.
9. *vårdnad*: de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till omvårdnaden om barnets person, särskilt rätten att bestämma var barnet skall bo.
10. *umgänge*: bland annat rätten att för en begränsad tid ta barnet till en annan plats än den där barnet har hemvist.
11. *olovligt bortförande eller kvarhållande av barn*: ett bortförande eller ett kvarhållande av ett barn

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- domstol*: samtliga myndigheter i medlemsstaterna som är behöriga i frågor som omfattas av förordningens tillämpningsområde enligt artikel 1.
- domare*: domare eller en tjänsteman med befogenheter som motsvarar en domares i frågor som omfattas av förordningens tillämpningsområde.
- medlemsstat*: alla medlemsstater utom Danmark.
- dom*: varje avgörande rörande äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats av

- som strider mot den vårdnad som har anförtrotts en person genom dom, på grund av lag eller genom en överenskommelse med rättslig verkan enligt lagen i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före bortförandet eller kvarhållandet,

och

- under förutsättning att denna vårdnad verkligen utövas, antingen gemensamt eller för sig, vid den tidpunkt då barnet fördes bort eller hölls kvar eller skulle ha utövats om inte bortförandet eller kvarhållandet hade ägt rum. Vårdnaden skall anses utövas gemensamt när en av personerna med föräldraansvar, enligt en dom eller på grund av lag, inte får besluta var barnet skall bo utan medgivande från en annan person med föräldraansvar.

KAPITEL II

Artikel 5

DOMSTOLS BEHÖRIGHET

Omvandlande av hemskillnad till äktenskapsskillnad

AVSNITT 1

Äktenskapsskillnad, hemskillnad och annullering av äktenskap

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 skall den domstol i en medlemsstat som har meddelat en dom om hemskillnad även vara behörig att omvandla denna dom till en dom om äktenskapsskillnad, om den medlemsstatens lag medger det.

Artikel 3

Artikel 6

Allmän behörighet

Exklusiv behörighet enligt artiklarna 3, 4 och 5

1. Behörighet att ta upp frågor om äktenskapsskillnad, hemskillnad och annullering av äktenskap skall tillkomma domstolarna i den medlemsstat

Talan mot en make som

a) inom vars territorium

a) har hemvist inom en medlemsstats territorium, eller

— makarna har hemvist, eller

b) är medborgare i en medlemsstat, eller, när det gäller Förenade kungariket och Irland, har "domicil" inom en av de senare medlemsstaternas territorium,

— makarna senast hade hemvist om en av dem fortfarande är bosatt där, eller

får väckas vid en annan medlemsstats domstolar endast i enlighet med artiklarna 3, 4 och 5.

— svaranden har hemvist, eller

Artikel 7

— om ansökan är gemensam, någon av makarna har hemvist, eller

Behörighet i övriga fall

— sökanden har hemvist om sökanden har varit bosatt där i minst ett år omedelbart innan ansökan gjordes, eller

1. Om ingen medlemsstats domstol är behörig enligt artiklarna 3, 4 och 5 skall behörigheten i varje medlemsstat bestämmas enligt den statens lag.

— sökanden har hemvist om sökanden har varit bosatt där i minst sex månader omedelbart innan ansökan gjordes och sökanden antingen är medborgare i den berörda medlemsstaten eller, när det gäller Förenade kungariket och Irland, har "domicil" där,

2. Mot en svarande som inte har hemvist inom en medlemsstats territorium och som varken är medborgare i medlemsstaten, eller, när det gäller Förenade kungariket och Irland, har "domicil" inom någon av dessa medlemsstaters territorium, får varje medlemsstats medborgare som har hemvist inom en annan medlemsstats territorium, liksom medborgarna i den staten, åberopa de behörighetsregler som gäller där.

b) i vilken båda makarna är medborgare eller, när det gäller Förenade kungariket och Irland, båda makarna har "domicil".

2. Vid tillämpningen av denna förordning skall termen "domicil" ges samma innebörd som den har enligt rättsordningarna i Förenade kungariket och Irland.

AVSNITT 2

Föräldransvar

Artikel 4

Artikel 8

Genkäromål

Allmän behörighet

Den domstol vid vilken ett mål pågår på grundval av artikel 3 skall även ha behörighet att ta upp ett genkäromål, i den mån som det omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

1. Domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga i mål om föräldransvar för ett barn som har hemvist i den medlemsstaten vid den tidpunkt då talan väcks.

2. Punkt 1 skall tillämpas med förbehåll för artiklarna 9, 10 och 12.

Artikel 9

Fortsatt behörighet där barnet tidigare hade hemvist

1. När ett barn lagligen flyttar från en medlemsstat till en annan och förvärvar nytt hemvist där skall, med avvikelse från artikel 8, domstolarna i den medlemsstat där barnet tidigare hade hemvist under en tid av tre månader efter flyttningen vara fortsatt behöriga att ta upp en fråga om ändring av en dom om umgänge som meddelats i den medlemsstaten innan barnet flyttade, om den som har rätt till umgänge enligt denna dom om umgänge fortfarande har hemvist i den medlemsstat där barnet tidigare hade hemvist.

2. Punkt 1 skall inte tillämpas om den person med rätt till umgänge som avses i punkt 1 har godtagit att domstolarna i den medlemsstat där barnet har sitt nya hemvist är behöriga och detta har skett genom att han eller hon har deltagit i förfaranden vid dessa domstolar utan att bestrida deras behörighet.

Artikel 10

Domstols behörighet vid fall av bortförande av barn

Vid fall av olovligt bortförande eller kvarhållande av ett barn skall domstolarna i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet behålla sin behörighet tills barnet har fått hemvist i en annan medlemsstat, och

a) varje person, institution eller annat organ som har vårdnad om barnet har godtagit bortförandet eller kvarhållandet,

eller

b) barnet har varit bosatt i denna andra medlemsstat i minst ett år efter det att den person, den institution eller det organ av annat slag som har vårdnad om barnet har fått eller borde ha fått kännedom om var barnet befinner sig och barnet har funnit sig till rätta i sin nya miljö och något av följande villkor uppfylls:

i) Ingen begäran om återlämnande har lämnats in till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat dit barnet har bortförts eller där barnet kvarhålls inom ett år efter det att den som har vårdnad om barnet har fått eller borde ha fått kännedom om var barnet befinner sig.

ii) En begäran om återlämnande som lämnats in av den som har vårdnad om barnet har återkallats, och ingen ny begäran har lämnats in inom den tidsfrist som avses i led i.

iii) Ett ärende vid domstolen i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet har avslutats i enlighet med artikel 11.7.

iv) En dom i vårdnadsfrågan som inte medför att barnet skall återlämnas har meddelats av domstol i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet.

Artikel 11

Återlämnande av barn

1. Om en person, en institution eller ett organ som har vårdnad om barnet ansöker hos de behöriga myndigheterna i en medlemsstat om att de skall meddela ett beslut på grundval av Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad "1980 års Haagkonvention") i syfte att utverka återlämnande av ett barn som olovligt bortförts eller kvarhållits i en annan medlemsstat än den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, skall punkterna 2–8 tillämpas.

2. Vid tillämpningen av artiklarna 12 och 13 i 1980 års Haagkonvention skall det säkerställas att barnet ges möjlighet att komma till tals under förfarandet, om detta inte förefaller olämpligt med hänsyn till barnets ålder eller mognad.

3. En domstol som erhållit en ansökan om återlämnande av ett barn enligt punkt 1 skall skyndsamt handlägga ansökningen enligt de snabbaste förfaranden som får tillämpas enligt den nationella lagstiftningen.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket skall domstolen, såvida detta inte på grund av exceptionella omständigheter är omöjligt, meddela sitt beslut inom sex veckor efter det att den erhållit ansökningen.

4. En domstol kan inte vägra att återlämna ett barn på grundval av artikel 13 b i 1980 års Haagkonvention om det styrks att lämpliga åtgärder har vidtagits för att garantera barnets skydd efter återlämnandet.

5. En domstol kan inte vägra att återlämna ett barn om den person som har begärt att barnet återlämnas inte har fått möjlighet att yttra sig.

6. Om en domstol har meddelat ett beslut om att inte återlämna barnet enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention, skall domstolen omedelbart, antingen direkt eller genom sin centralmyndighet, översända en kopia av domstolsbeslutet om att inte

återlämna barnet och av andra relevanta handlingar, särskilt ett protokoll från förhandlingarna inför domstolen, till den behöriga domstolen eller centralmyndigheten i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, enligt bestämmelserna i nationell lagstiftning. Nämnade handlingar skall lämnas till domstolen inom en månad efter beslutet om att inte återlämna barnet.

7. Om inte någon av parterna redan har vänt sig till domstolarna i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före det olovliga bortförandet eller kvarhållandet, skall den domstol eller centralmyndighet som erhåller den information som avses i punkt 6 underrätta parterna och ge dem tillfälle att inom tre månader från den dag då de underrättades yttra sig inför domstolen enligt bestämmelserna i nationell lagstiftning, så att domstolen kan pröva frågan om vårdnaden om barnet.

Utan att det påverkar tillämpningen av behörighetsbestämmelserna i denna förordning skall domstolen avsluta ärendet om den inte har mottagit några yttranden inom denna tidsfrist.

8. Utan hinder av ett beslut om att inte återlämna barnet enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention skall en senare dom som kräver att barnet återlämnas och som meddelas av en domstol som har behörighet enligt denna förordning vara verkställbar i enlighet med kapitel III avsnitt 4 för att säkerställa att barnet återlämnas.

Artikel 12

Avtal om domstols behörighet

1. De domstolar i en medlemsstat som på grundval av artikel 3 utövar behörighet angående en ansökan om äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap skall vara behöriga att ta upp frågor som rör föräldraansvaret i samband med denna ansökan om

a) åtminstone en av makarna har föräldraansvar för barnet,

och

b) dessa domstolars behörighet har godtagits uttryckligen eller på något annat entydigt sätt av makarna och personerna med föräldraansvar, vid den tidpunkt då talan väcks, och denna behörighet är till barnets bästa.

2. Den behörighet som utövas enligt punkt 1 skall upphöra så snart

a) antingen domen om beviljande eller avslående av en ansökan om äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskapet har vunnit laga kraft,

b) eller, om ett förfarande om föräldraansvar ännu inte har avgjorts vid den tidpunkt som avses i a, så snart en dom om föräldraansvar har vunnit laga kraft,

c) eller, i de fall som avses i a och b, så snart förfarandet har avslutats av något annat skäl.

3. Domstolarna i en medlemsstat skall även vara behöriga i fråga om föräldraansvar när det gäller andra förfaranden än de som anges i punkt 1, om

a) barnet har en nära anknytning till den medlemsstaten, särskilt genom att någon av personerna med föräldraansvar har hemvist där eller att barnet är medborgare i den medlemsstaten,

och

b) deras behörighet har godtagits uttryckligen eller på något annat entydigt sätt av alla parter i förfarandet vid den tidpunkt då talan väcks och denna behörighet är till barnets bästa.

4. När barnet har hemvist i en tredje stat, som inte är avtalsslutande part i Haagkonventionen av den 19 oktober 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn, skall den behörighet som grundas på denna artikel anses vara i barnets intresse, särskilt när ett förfarande visar sig vara omöjligt i den berörda tredje staten.

Artikel 13

Behörighet grundad på barnets närvaro

1. Om barnets hemvist inte kan fastställas och behörighet inte kan bestämmas på grundval av artikel 12, skall domstolarna i den medlemsstat där barnet befinner sig vara behöriga.

2. Punkt 1 äger motsvarande tillämpning på flyktningbarn och barn som har fördrivits på grund av oroligheter i ursprungslandet.

Artikel 14

Behörighet i övriga fall

Om ingen medlemsstats domstol är behörig enligt artiklarna 8–13, skall behörigheten i varje medlemsstat bestämmas enligt den statens lag.

*Artikel 15***Överföring till en domstol som är bättre lämpad att pröva målet**

1. I undantagsfall får de domstolar i en medlemsstat som är behöriga att pröva målet i sak, om de anser att en domstol i en annan medlemsstat, som barnet har en särskild anknytning till, är bättre lämpad att pröva målet eller en specifik del av målet och om det är till barnets bästa,

- a) låta handläggningen av målet eller den aktuella delen av målet vila och ge parterna tillfälle att väcka talan vid domstolen i den andra medlemsstaten, i enlighet med punkt 4, eller
- b) anmoda domstolen i den andra medlemsstaten att utöva sin behörighet i enlighet med punkt 5.

2. Punkt 1 skall tillämpas

- a) på begäran av någon av parterna, eller
- b) på initiativ av domstolen, eller
- c) på begäran av en domstol i en annan medlemsstat till vilken barnet har en särskild anknytning, i enlighet med punkt 3.

Överföring på initiativ av domstolen eller på begäran av en domstol i en annan medlemsstat får emellertid inte ske om det inte godtas av åtminstone en av parterna.

3. Barnet skall anses ha en särskild anknytning till en medlemsstat, enligt punkt 1, om

- a) barnet, efter det att talan väckts vid den domstol som avses i punkt 1, har fått hemvist i den medlemsstaten, eller
- b) barnet har haft hemvist i den medlemsstaten, eller
- c) barnet är medborgare i den medlemsstaten, eller
- d) någon av personerna med föräldraansvar har hemvist i den medlemsstaten, eller
- e) tvisten rör åtgärder till skydd för barnet i samband med förvaltning eller bevarande av eller förfogande över egendom som tillhör barnet och som finns i den medlemsstaten.

4. Den domstol i en medlemsstat som är behörig att pröva målet i sak skall föreskriva en tid inom vilken talan måste väckas vid domstol i den andra medlemsstaten enligt punkt 1.

Om talan inte har väckts inom denna tid skall den domstol vid vilken talan väckts fortsätta att utöva behörighet, i enlighet med artiklarna 8–14.

5. Domstolarna i den andra medlemsstaten får, om det på grund av särskilda omständigheter i målet är till barnets bästa, förklara sig behöriga inom sex veckor från det att talan väcks på grundval av punkt 1 a eller 1 b. I så fall skall den domstol där talan först har väckts förklara att den inte är behörig. I annat fall skall den domstol där talan först har väckts fortsätta att utöva sin behörighet i enlighet med artiklarna 8–14.

6. Domstolarna skall samarbeta vid tillämpningen av denna artikel, antingen direkt eller via de centralmyndigheter som har utsetts i enlighet med artikel 53.

AVSNITT 3

Gemensamma bestämmelser*Artikel 16***Väckande av talan vid domstol**

1. Talan skall anses ha väckts vid en domstol

- a) när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingivits till domstolen, förutsatt att sökanden inte därefter har underlåtit att vidta de åtgärder som krävs av honom för att få delgivningen med svaranden verkställd,

eller

- b) om delgivning av handlingen skall äga rum innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för delgivningen, förutsatt att sökanden inte därefter har underlåtit att vidta de åtgärder som krävs av honom för att få handlingen ingiven till domstolen.

*Artikel 17***Prövning av behörighetsfrågan**

Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat avser ett fall som domstolen inte är behörig att ta upp enligt denna förordning och en domstol i en annan medlemsstat är behörig enligt förordningen, skall den förstnämnda domstolen självständigt förklara sig obehörig.

Artikel 18

Prövning av frågan om målet kan tas upp

1. Om en svarande som har hemvist i en annan stat än den medlemsstat där talan väcktes inte går i svaromål, skall den behöriga domstolen förklara målet vilande till dess att det har klarlagts att svaranden har kunnat ta emot stämningsansökan eller en motsvarande handling i tillräckligt god tid för att kunna förbereda sitt svaromål, eller att alla nödvändiga åtgärder i detta syfte har vidtagits.
2. I stället för bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall artikel 19 i förordning (EG) nr 1348/2000 gälla, om stämningsansökan eller en motsvarande handling skall översändas från en medlemsstat till en annan i enlighet med den förordningen.
3. När bestämmelserna i förordning (EG) nr 1348/2000 inte är tillämpliga, skall artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur gälla, om stämningsansökan eller en motsvarande handling skall översändas till utlandet i enlighet med den konventionen.

Artikel 19

Litispens och mål som har samband med varandra

1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap och målen gäller samma parter skall, till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först har väckts är behörig, den domstol vid vilken talan har väckts senare självant låta handläggningen av målet vila.
2. Om talan om föräldraansvar för ett barn, rörande samma sak, väcks vid domstolar i olika medlemsstater skall, till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först har väckts är behörig, den domstol vid vilken talan har väckts senare självant låta handläggningen av målet vila.
3. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först har väckts är behörig, skall den domstol vid vilken talan har väckts senare självant avvisa talan till förmån för den domstolen.

I så fall har den part som har väckt den senare talan rätt att väcka sin talan vid den domstol där talan först har väckts.

Artikel 20

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder

1. Bestämmelserna i denna förordning skall inte hindra att domstolarna i en medlemsstat i brådskande fall vidtar interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, avseende perso-

ner eller tillgångar i den staten i enlighet med medlemsstatens lagstiftning, även om en domstol i en annan medlemsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna förordning.

2. De åtgärder som vidtas enligt punkt 1 skall upphöra att gälla när den domstol i medlemsstaten som enligt denna förordning är behörig att pröva målet i sak har vidtagit de åtgärder den anser lämpliga.

KAPITEL III

ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

AVSNITT 1

Erkännande

Artikel 21

Erkännande av en dom

1. En dom som har meddelats i en medlemsstat skall erkännas i de andra medlemsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.
2. I synnerhet, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3, skall inget särskilt förfarande behöva anlitas för att uppdatera uppgifter om civilstånd i relevanta register i en medlemsstat på grundval av en i en annan medlemsstat meddelad dom om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap, om denna dom inte längre kan överklagas enligt lagen i den medlemsstaten.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av avsnitt 4 kan en berörd part, genom att anlita de förfaranden som föreskrivs i avsnitt 2, få fastställt att domen skall erkännas eller inte erkännas.

Den territoriella behörigheten för den domstol som anges i den förteckning som varje medlemsstat överlämnar till kommissionen i enlighet med artikel 68 skall bestämmas enligt lagen i den medlemsstat där frågan om erkännande eller icke-erkännande väcks.

4. Om frågan huruvida en dom skall erkännas uppkommer som en prejudiciell fråga vid en domstol i en medlemsstat, får den domstolen avgöra frågan om erkännande.

*Artikel 22***Skäl för att vägra erkännande av domar om äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap**

En dom om äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap skall inte erkännas

- a) om ett erkännande uppenbart skulle strida mot grunderna för rättsordningen i den medlemsstat där domen görs gällande (*ordre public*),
- b) om domen har meddelats mot en utebliven svarande och denne inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräckligt god tid och på ett sådant sätt att svaranden kunnat förbereda sitt svaromål, såvida det inte kan fastställas att svaranden otvetydigt har godtagit domen,
- c) om den är oförenlig med en dom som har meddelats i ett mål mellan samma parter i den medlemsstat där domen görs gällande, eller
- d) om den är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan medlemsstat eller i en icke-medlemsstat mellan samma parter, såvida den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den medlemsstat där domen görs gällande.

*Artikel 23***Skäl för att vägra erkännande av domar om föräldraansvar**

En dom om föräldraansvar skall inte erkännas

- a) om ett erkännande uppenbart skulle strida mot grunderna för rättsordningen i den medlemsstat där domen görs gällande (*ordre public*), med hänsyn tagen till barnets bästa,
- b) om domen i strid med grundläggande rättegångsregler i den medlemsstat där den görs gällande har meddelats utan att barnet har fått möjlighet att komma till tals, såvida det inte är fråga om ett brådskande fall,
- c) om domen har meddelats i någons utetvare och den uteblivne inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräckligt god tid och på ett sådant sätt att han kunnat förbereda sitt svaromål, såvida det inte kan fastställas att den uteblivne otvetydigt har godtagit domen,
- d) om en person begär det och hävdar att domen hindrar honom eller henne att utöva sitt föräldraansvar, om domen har meddelats utan att personen i fråga har fått möjlighet att yttra sig,

e) om domen är oförenlig med en senare dom om föräldraansvar som har meddelats i den medlemsstat där domen görs gällande,

f) om domen är oförenlig med en senare dom om föräldraansvar som har meddelats i en annan medlemsstat eller i den icke-medlemsstat där barnet har hemvist, såvida den sist meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den medlemsstat där domen görs gällande,

eller

g) om förfarandet enligt artikel 56 inte har följts.

*Artikel 24***Förbud mot omprövning av ursprungsdomstolens behörighet**

Behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas. En prövning av huruvida en dom strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) enligt artikel 22 a och artikel 23 a får inte avse behörighetsreglerna i artiklarna 3–14.

*Artikel 25***Olikheter i tillämplig lag**

Erkännande av en dom får inte vägras på den grunden att lagen i den medlemsstat där domen görs gällande inte tillåter äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap under samma omständigheter.

*Artikel 26***Förbud mot omprövning i sak**

En dom får aldrig omprövas i sak.

*Artikel 27***Vilandeförklaring av mål**

1. Om det vid domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan medlemsstat skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om ändring i domen har sökts genom anlitande av ordinära rättsmedel.

2. Om det vid en domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i Irland eller Förenade kungariket skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om verkställighet av domen har uppskjutits i ursprungsmedlemsstaten på grund av att ändring i domen har sökts.

AVSNITT 2

Ansökan om verkställbarhetsförklaring

Artikel 28

Verkställbara domar

1. En dom om utövande av föräldraansvar över ett barn, som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den staten och har delgivits, skall verkställas i en annan medlemsstat sedan domen på ansökan av part förklarats vara verkställbar där.

2. I Förenade kungariket skall sådana domar dock verkställas i England och Wales, i Skottland eller i Nordirland först sedan domen på ansökan av part har registrerats för verkställighet i den delen av Förenade kungariket.

Artikel 29

Lokala domstolars behörighet

1. Ansökan om verkställbarhetsförklaring skall göras vid den domstol som anges i den förteckning som varje medlemsstat överlämnar till kommissionen i enlighet med artikel 68.

2. Den lokala behörigheten skall bestämmas efter hemvistet för den person mot vilken verkställighet begärs eller efter hemvistet för det barn som ansökan avser.

Om inget av de hemvist som avses i första stycket finns i den verkställande medlemsstaten, skall den lokala domstolens behörighet bestämmas efter den plats där verkställighet skall ske.

Artikel 30

Förfarande

1. Förfarandet vid ansökan skall regleras av lagen i den verkställande medlemsstaten.

2. Sökanden skall uppge en delgivningsadress inom domkretsen för den domstol där ansökan görs. Om lagen i den verkställande medlemsstaten inte föreskriver en sådan delgivningsadress, skall sökanden i stället utse ett ombud i saken.

3. De handlingar som anges i artiklarna 37 och 39 skall bifogas ansökan.

Artikel 31

Domstolens avgörande

1. Den domstol som prövar ansökan skall avgöra frågan snarast. I detta skede av förfarandet skall varken den part mot vilken verkställighet begärs eller barnet ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

2. Ansökan får avslås endast på någon av de i artiklarna 22, 23 och 24 angivna grunderna.

3. En dom får aldrig omprövas i sak.

Artikel 32

Underrättelse om ett avgörande

En behörig domstolstjänsteman skall snarast, på det sätt som föreskrivs enligt lagen i den verkställande medlemsstaten, underrätta sökanden om det avgörande som har meddelats med anledning av ansökan.

Artikel 33

Ansökan om ändring

1. Var och en av parterna får ansöka om ändring av avgörandet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring.

2. Ansökan om ändring skall göras vid den domstol som anges i den förteckning som varje medlemsstat överlämnar till kommissionen i enlighet med artikel 68.

3. Ansökan om ändring skall handläggas enligt de bestämmelser som gäller för kontradiktorisk process.

4. Om ansökan om ändring görs av den som ansökt om verkställbarhetsförklaring, skall den domstol som handlägger frågan efter det att ändring har sökts höra den part mot vilken verkställighet begärs. Om denne underlåter att förklara sig skall bestämmelserna i artikel 18 tillämpas.

5. Ansökan om ändring av en verkställbarhetsförklaring skall göras inom en månad efter delgivningen av denna. Om den part mot vilken verkställighet begärs har hemvist i en annan medlemsstat än den där verkställbarhetsförklaringen meddelades, skall fristen för att ansöka om ändring vara två månader och löpa från den dag då avgörandet delgavs honom, antingen personligen eller i hans bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

Artikel 34

Instansordning och rättsmedel

Mot ett avgörande som meddelats med anledning av att ändring har sökts får talan endast föras enligt de förfaranden som avses i den förteckning som varje medlemsstat överlämnar till kommissionen i enlighet med artikel 68.

Artikel 35

Vilandeförklaring av mål

1. Den domstol som handlägger ansökan om ändring enligt artikel 33 eller 34 får på begäran av den part mot vilken verkställighet begärs låta målet vila, om talan mot domen har förts i ursprungsmedlemsstaten genom ordinära rättsmedel eller om fristen för sådan talan ännu inte har löpt ut. I sistnämnda fall får domstolen bestämma en tid inom vilken sådan talan skall föras.

2. Om domen meddelades i Irland eller i Förenade kungariket skall varje form av överklagande som står till buds i ursprungsmedlemsstaten anses som en sådan talan mot domen genom ordinära rättsmedel som avses i punkt 1.

Artikel 36

Delvis verkställighet

1. Om en dom omfattar flera yrkanden och verkställighet inte kan medges för alla, skall domstolen medge verkställighet för ett eller flera av dem.

2. Sökanden kan begära att domen verkställs delvis.

AVSNITT 3

Gemensamma bestämmelser för avsnitten 1 och 2

Artikel 37

Handlingar

1. En part som gör gällande att en dom skall erkännas eller inte erkännas eller som ansöker om verkställbarhetsförklaring skall ge in

a) en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet skall kunna fastställas,

och

b) det intyg som avses i artikel 39.

2. När det rör sig om en dom som har meddelats i någons utvevaro skall den part som ansöker om erkännande eller verkställbarhetsförklaring dessutom ge in

a) originalet eller en bestyrkt kopia av den handling som visar att stämningsansökan eller motsvarande handling har delgivits den uteblivna parten,

eller

b) en handling som visar att svaranden otvetydigt har godtagit domen.

Artikel 38

Avsaknad av handlingar

1. Om de i artikel 37.1 b eller 37.2 angivna handlingarna inte har givits in, kan domstolen bestämma en tid inom vilken de skall ges in, godta likvärdiga handlingar eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in dem.

2. Om domstolen begär det, skall en översättning av handlingarna ges in. Översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av medlemsstaterna.

Artikel 39

Intyg om domar i äktenskapsmål och intyg om domar om föräldraansvar

Den behöriga domstolen eller myndigheten i ursprungsmedlemsstaten skall på begäran av part utfärda ett intyg enligt standardformuläret i bilaga I (domar i äktenskapsmål) eller bilaga II (domar om föräldraansvar).

AVSNITT 4

Verkställbarhet av vissa domar om umgänge och av vissa domar som kräver återlämnande av barn

Artikel 40

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt skall tillämpas på

a) umgänge

och

b) återlämnande av ett barn till följd av en dom som meddelats i enlighet med artikel 11.8.

2. Bestämmelserna i detta avsnitt skall inte hindra att en person med föräldraansvar ansöker om erkännande och verkställighet i enlighet med bestämmelserna i avsnitten 1 och 2 i detta kapitel.

Artikel 41

Umgänge

1. Sådant umgänge som avses i artikel 40.1 a och som har beviljats genom en verkställbar dom i en medlemsstat skall erkännas och vara verkställbar i en annan medlemsstat utan att det behövs någon verkställbarhetsförklaring och utan möjlighet att invända mot erkännandet om domen har försetts med ett intyg i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med punkt 2.

Även om det i nationell lag inte föreskrivs att en dom om beviljande av umgänge alltid skall vara verkställbar utan hinder av att den överklagats, kan ursprungsdomstolen förklara att domen skall vara verkställbar.

2. Domaren vid ursprungsdomstolen skall utfärda intyget enligt punkt 1, med användning av standardformuläret i bilaga III (intyg om umgänge), endast om

a) vid ett förfarande i någons utevaro stämningsansökan eller motsvarande handling har delgivits den uteblivna personen i tillräckligt god tid och på ett sådant sätt att den personen kunnat förbereda sitt svaromål, eller om det, om vederbörande har delgivits utan att dessa krav har respekterats, dock är styrkt att vederbörande otvetydigt har godtagit domen,

b) alla berörda parter har fått möjlighet att yttra sig,

och

c) barnet har fått möjlighet att komma till tals, om detta inte ansetts olämpligt med hänsyn till barnets ålder eller mognad.

Intyget skall utfärdas på samma språk som domen.

3. Om umgänget avser en situation som redan när domen meddelas är av gränsöverskridande art skall intyget utfärdas automatiskt när domen blir verkställbar, även interimistiskt. Om situationen först senare blir av gränsöverskridande art skall intyget utfärdas på begäran av någon av parterna.

Artikel 42

Återlämnande av barn

1. Ett barns återlämnande som avses i artikel 40.1 b och som följer av en verkställbar dom, som har meddelats i en medlemsstat, skall erkännas och vara verkställbart i en annan medlemsstat utan att det behövs någon verkställbarhetsförklaring och utan möjlighet att invända mot erkännandet, om domen har försetts med ett intyg i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med punkt 2.

Även om det i nationell lag inte föreskrivs att en dom som kräver att barnet återlämnas enligt artikel 11.8 alltid skall vara verkställbar, utan hinder av att den överklagats, kan ursprungsdomstolen förklara att domen skall vara verkställbar.

2. Domaren vid ursprungsdomstolen som meddelat den dom som avses i artikel 40.1 b skall utfärda det intyg som avses i punkt 1 endast om

a) barnet har fått möjlighet att komma till tals, om detta inte ansetts olämpligt med hänsyn till barnets ålder eller mognad,

b) parterna fått möjlighet att yttra sig, och

c) domstolen har meddelat domen med beaktande av de skäl och den bevisning som legat till grund för det beslut som meddelats enligt artikel 13 i 1980 års Haagkonvention.

Om domstolen eller en annan myndighet vidtar åtgärder för att garantera barnets skydd efter återlämnandet till den stat där det har hemvist, skall intyget innehålla närmare uppgifter om dessa åtgärder.

Domaren vid ursprungsdomstolen skall på eget initiativ utfärda intyget och då använda standardformuläret i bilaga IV (intyg om återlämnande av barn).

Intyget skall utfärdas på samma språk som domen.

Artikel 43

Talan om rättelse

1. Lagen i ursprungsmedlemsstaten skall tillämpas vid varje rättelse av intyget.

2. Beslutet om att utfärda intyg enligt artikel 41.1 eller artikel 42.1 kan i övrigt inte överklagas.

*Artikel 44***Intygets verkan**

Intyget skall inte få rättsverkningar utöver vad som följer av domens verkställbarhet.

*Artikel 45***Handlingar**

1. En part som ansöker om verkställighet av en dom skall ge in

a) en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet skall kunna fastställas,

och

b) det intyg som avses i artikel 41.1 eller artikel 42.1.

2. Vid tillämpningen av den här artikeln

— skall det intyg som avses i artikel 41.1 åtföljas av en översättning av punkt 12 om praktiska arrangemang för utövandet av umgänget,

— skall det intyg som avses i artikel 42.1 åtföljas av en översättning av punkt 14 om närmare uppgifter om åtgärder som vidtagits för att garantera barnets skydd efter återlämnandet.

Översättningen skall göras till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande medlemsstaten eller till något annat språk som den medlemsstaten uttryckligen godtar. Översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av medlemsstaterna.

AVSNITT 5

Officiella handlingar och överenskommelser*Artikel 46*

Handlingar som har upprättats eller registrerats som officiella handlingar (*actes authentiques*) och är verkställbara i en medlemsstat samt överenskommelser mellan parter som är verkställbara i ursprungsmedlemsstaten skall erkännas och förklaras verkställbara under samma förutsättningar som domar.

AVSNITT 6

Övriga bestämmelser*Artikel 47***Verkställighetsförfarande**

1. Verkställighetsförfarandet skall regleras av lagen i den verkställande medlemsstaten.

2. Varje dom som meddelats av domstol i en annan medlemsstat och har förklarats verkställbar i enlighet med avsnitt 2 eller försetts med intyg i enlighet med artikel 41.1 eller artikel 42.1 skall verkställas i den verkställande medlemsstaten på samma villkor som om den hade meddelats i den medlemsstaten.

Särskilt gäller att en dom som har försetts med intyg i enlighet med artikel 41.1 eller artikel 42.1 inte får verkställas om den är oförenlig med en senare, verkställbar dom.

*Artikel 48***Praktiska arrangemang för utövande av umgänget**

1. Domstolarna i den verkställande medlemsstaten får besluta om de praktiska arrangemangen för utövande av umgänget, om de nödvändiga arrangemangen inte eller endast otillräckligt regleras i den dom som har meddelats av den domstol i en medlemsstat som är behörig att pröva målet i sak och under förutsättning att de väsentliga inslagen i den domen iakttas.

2. De praktiska arrangemang som beslutas enligt punkt 1 skall upphöra att gälla om det finns en senare dom som har meddelats av en domstol i en medlemsstat som är behörig att pröva målet i sak.

*Artikel 49***Kostnader**

Bestämmelserna i detta kapitel, utom de som avses i avsnitt 4, skall även gälla för fastställande av de rättegångskostnader som hänförs till förfaranden som omfattas av denna förordning samt för verkställighet av varje förordnande om sådana rättegångskostnader.

*Artikel 50***Rättshjälp**

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, skall han vid det förfarande som avses i artiklarna 21, 28, 41, 42 och 48 vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i den verkställande medlemsstaten.

*Artikel 51***Säkerhet, borgen eller deposition**

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas på följande grunder av den som i en medlems-

stat begär verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, nämligen

- a) att han eller hon inte har hemvist i den medlemsstat där verkställighet begärs, eller
- b) att han eller hon är utländsk medborgare eller, när verkställighet begärs i Förenade kungariket eller Irland, inte har domicil i någon av de medlemsstaterna.

Artikel 52

Legalisering eller annat liknande förfarande

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om de handlingar som avses i artiklarna 37, 38 och 45 eller i fråga om fullmakt för ombud i saken.

KAPITEL IV

SAMARBETE MELLAN CENTRALMYNDIGHETER I FRÅGOR OM FÖRÄLDRAANSVAR

Artikel 53

Utseende av myndigheter

Varje medlemsstat skall utse en eller flera centralmyndigheter med uppgift att bistå vid tillämpningen av denna förordning och skall ange deras territoriella eller materiella befogenheter. Om en medlemsstat har utsett mer än en centralmyndighet skall meddelanden i princip skickas direkt till den behöriga centralmyndigheten. Om ett meddelande skickas till en centralmyndighet som inte är behörig, skall denna ansvara för att det sänds vidare till den behöriga centralmyndigheten och informera avsändaren om detta.

Artikel 54

Allmänna uppgifter

Centralmyndigheterna skall lämna information om nationell lagstiftning och nationella förfaranden och vidta allmänna åtgärder för att förbättra tillämpningen av denna förordning och stärka samarbetet sinsemellan. I detta syfte skall det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, vilket inrättades genom beslut 2001/470/EG, anlitas.

Artikel 55

Samarbete i enskilda ärenden om föräldraansvar

Centralmyndigheterna skall på begäran av en centralmyndighet i en annan medlemsstat eller av en person med föräldraansvar samarbeta i enskilda ärenden för att uppnå syftena med denna förordning. I detta syfte skall centralmyndigheterna direkt eller

via myndigheter eller andra organ vidta alla lämpliga åtgärder, i enlighet med den lagstiftning som gäller för medlemsstaten i fråga om skydd av personuppgifter, för att

- a) insamla och utbyta information
  - i) om barnets situation,
  - ii) om pågående förfaranden, eller
  - iii) om beslut som berör barnet,
- b) informera och biträda personer med föräldraansvar som söker erkännande och verkställighet av domar inom myndighetens område, i synnerhet rörande umgänge och återlämnande av barn,
- c) underlätta kontakter mellan domstolar, i synnerhet när det gäller tillämpning av artikel 11.6 och 11.7 samt artikel 15,
- d) lämna information och stöd som kan vara till nytta för domstolarna vid tillämpningen av artikel 56,
- e) underlätta överenskommelser mellan personer med föräldraansvar genom medling eller andra metoder och underlätta gränsöverskridande samarbete i detta syfte.

Artikel 56

Placering av barnet i en annan medlemsstat

1. Om den domstol som är behörig i enlighet med artiklarna 8–15 avser att placera barnet på en institution eller i ett familjehem och denna placering skall ske i en annan medlemsstat, skall den i förväg samråda med centralmyndigheten eller en annan behörig myndighet i den senare medlemsstaten, om den medlemsstaten föreskriver ingripande av en offentlig myndighet vid placering av barn inom landet.
2. Beslutet om den placering som avses i punkt 1 får fattas i den anmodande medlemsstaten endast om den behöriga myndigheten i den anmodade staten har godkänt placeringen.
3. Formerna för det samråd eller det godkännande som avses i punkterna 1 och 2 skall regleras av den anmodade medlemsstatens nationella lag.
4. Om den domstol som är behörig i enlighet med artiklarna 8–15 beslutar att placera barnet i ett familjehem, och denna placering skall ske i en annan medlemsstat och den senare medlemsstaten inte föreskriver ingripande av en offentlig myndighet vid placering av barn inom landet, skall den underrätta centralmyndigheten eller en behörig myndighet i den medlemsstaten.

*Artikel 57***Arbets sätt**

1. En person med föräldraansvar kan lämna in en ansökan om biträde enligt artikel 55 till centralmyndigheten i den medlemsstat där han eller hon har hemvist eller till centralmyndigheten i den medlemsstat där barnet har hemvist eller befinner sig. Denna ansökan skall åtföljas av all tillgänglig information som kan underlätta dess verkställighet. Om ansökan om biträde rör erkännande eller verkställighet av en dom om föräldraansvar som omfattas av denna förordning skall personen med föräldraansvar bifoga de relevanta intyg som anges i artikel 39, artikel 41.1 eller artikel 42.1.

2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om vilket eller vilka av gemenskapens institutioners officiella språk utöver det eller de egna språken som kan gottas i meddelandena till centralmyndigheterna.

3. Centralmyndigheternas biträde i enlighet med artikel 55 skall vara kostnadsfritt.

4. Varje centralmyndighet skall bära sina egna kostnader.

*Artikel 58***Möten**

1. Centralmyndigheterna skall för att underlätta tillämpningen av denna förordning sammanträda regelbundet.

2. Dessa möten skall sammankallas i enlighet med beslut 2001/470/EG om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område.

KAPITEL V

FÖRHÅLLET TILL ANDRA INSTRUMENT*Artikel 59***Förhållandet till andra instrument**

1. Om inte annat följer av artiklarna 60, 63, 64 och punkt 2 i den här artikeln skall denna förordning, för medlemsstaterna, ersätta sådana vid förordningens ikraftträdande gällande konventioner som ingåtts mellan två eller flera medlemsstater och som avser frågor som regleras i förordningen.

2. a) Finland och Sverige har rätt att avge en förklaring om att konventionen av den 6 februari 1931 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om

äktenskap, adoption och förmynderskap, tillsammans med slutprotokollet till den konventionen, skall gälla, helt eller delvis, i förbindelserna mellan dem, i stället för bestämmelserna i denna förordning. Sådana förklaringar skall bifogas denna förordning och offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Dessa medlemsstater kan när som helst återkalla förklaringarna, helt eller delvis.

b) Principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet när det gäller unionens medborgare skall iakttas.

c) Bestämmelser om domstols behörighet, i varje framtida överenskommelse mellan de medlemsstater som anges i led a rörande frågor som regleras av denna förordning, skall vara i linje med de behörighetsregler som föreskrivs i förordningen.

d) En dom meddelad av en domstol i någon av de nordiska stater som har avgett en förklaring enligt a skall erkännas och verkställas i de andra medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i kapitel III i denna förordning, om domstolen har grundat sin behörighet på en bestämmelse som har en motsvarighet i kapitel II i denna förordning.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna

a) en kopia av de överenskommelser som avses i punkt 2 a och c och de enhetliga lagar varigenom dessa överenskommelser genomförs,

b) varje uppsägning eller ändring av sådana överenskommelser eller enhetliga lagar.

*Artikel 60***Förhållandet till vissa multilaterala konventioner**

När det gäller en fråga som omfattas av denna förordning skall förordningen, i förbindelserna mellan medlemsstaterna, gälla framför följande konventioner:

a) Haagkonventionen av den 5 oktober 1961 om myndigheters behörighet och tillämplig lag i frågor om skydd för underåriga,

b) Luxemburgkonventionen av den 8 september 1967 om erkännande av domar rörande äktenskaps giltighet,

c) Haagkonventionen av den 1 juni 1970 om erkännande av äktenskapsskillnader och hemskillnader,

d) Europeiska konventionen av den 20 maj 1980 om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn samt om återställande av vård av barn,

och

e) Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn.

Artikel 61

Förhållande till Haagkonventionen av den 19 oktober 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldrans ansvar och åtgärder till skydd för barn

I förhållande till Haagkonventionen av den 19 oktober 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldrans ansvar och åtgärder till skydd för barn skall denna förordning tillämpas

- a) när barnet i fråga har hemvist inom en medlemsstats territorium,
- b) när det är fråga om att en dom som meddelats av en medlemsstats behöriga domstol skall erkännas och verkställas på en annan medlemsstats territorium, även om barnet i fråga har hemvist i en icke-medlemsstat som är part i den konventionen.

Artikel 62

Giltighetens omfång

1. De överenskommelser och konventioner som avses i artikel 59.1 samt i artiklarna 60 och 61 skall fortsätta att gälla i frågor som inte regleras i denna förordning.
2. De konventioner som nämns i artikel 60, särskilt 1980 års Haagkonvention, skall fortsätta att gälla mellan de medlemsstater som är parter i de konventionerna, i överensstämmelse med artikel 60.

Artikel 63

Fördrag med Heliga stolen

1. Denna förordning skall gälla utan att det påverkar tillämpningen av det den 7 maj 1940 i Vatikanstaten undertecknade internationella fördraget (konkordatet) mellan Heliga stolen och Portugal.
2. Ett dom om äktenskaps ogiltighet som meddelats i enlighet med det fördrag som anges i punkt 1 skall erkännas i medlemsstaterna enligt villkoren i kapitel III, avsnitt 1.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 skall även gälla för följande internationella fördrag (konkordat) med Heliga stolen:

- a) Lateranfödraget av den 11 februari 1929 mellan Italien och Heliga stolen, ändrat genom den överenskommelse och det tilläggsprotokoll som undertecknades i Rom den 18 februari 1984.
- b) Överenskommelsen av den 3 januari 1979 mellan Heliga stolen och Spanien om rättsliga frågor.

4. Erkännande av domar enligt punkt 2 får i Italien och Spanien underkastas samma förfaranden och samma kontroller som är tillämpliga på sådana domar som har meddelats av kyrkliga domstolar i enlighet med de internationella fördrag med Heliga stolen som anges i punkt 3.

5. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna

- a) en kopia av de fördrag som anges i punkterna 1 och 3,
- b) varje uppsägning eller ändring av dessa fördrag.

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 64

1. Bestämmelserna i denna förordning skall tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts, på officiella handlingar (*actes authentiques*) som har upprättats eller registrerats och på överenskommelser mellan parter som har ingåtts efter den dag då förordningen började tillämpas enligt artikel 72.

2. Domar som efter den dag då denna förordning började tillämpas har meddelats i mål och ärenden som har anhängiggjorts före den dagen, men efter den dag då förordning (EG) nr 1347/2000 trädde i kraft, skall erkännas och verkställas enligt bestämmelserna i kapitel III i den här förordningen, om domstolen har grundat sin behörighet på bestämmelser som överensstämmer antingen med de bestämmelser som anges i kapitel II i den här förordningen eller i förordning (EG) nr 1347/2000 eller med bestämmelser i en konvention som gällde mellan ursprungsmedlemsstaten och den medlemsstat där domen görs gällande vid tiden för målets eller ärendets anhängiggörande.

3. Domar som före den dag då denna förordning började tillämpas har meddelats i mål och ärenden som har anhängiggjorts efter den dag då förordning (EG) nr 1347/2000 trädde i kraft, skall erkännas och verkställas enligt bestämmelserna i kapitel III i den här förordningen under förutsättning att de avser äktenskapskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap eller en fråga om föräldrans ansvar för makarnas gemensamma barn som har prövats i samband med sådana äktenskapsmål.

4. Domar som före den dag då denna förordning började tillämpas men efter den dag då förordning (EG) nr 1347/2000 trädde i kraft har meddelats i mål och ärenden som har anhängiggjorts före den dag då förordning (EG) nr 1347/2000 trädde i kraft, skall erkännas och verkställas enligt bestämmelserna i kapitel III i den här förordningen under förutsättning att de avser äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap eller en fråga om föräldraansvar för makarnas gemensamma barn som har prövats i samband med sådana äktenskapsmål och domstolen har grundat sin behörighet på bestämmelser som överensstämmer antingen med de bestämmelser som anges i kapitel II i den här förordningen eller med bestämmelserna i förordning (EG) nr 1347/2000 eller med bestämmelser i en konvention som gällde mellan ursprungsmedlemsstaten och den medlemsstat där domen görs gällande vid tiden för målets eller ärendets anhängiggörande.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 65

Översyn

Senast den 1 januari 2012 och därefter vart femte år skall kommissionen, på grundval av information från medlemsstaterna, för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning, vid behov åtföljd av förslag i syfte att anpassa den.

Artikel 66

Medlemsstater med två eller flera rättssystem

Med avseende på en medlemsstat där två eller flera rättssystem eller regelverk tillämpas i olika territoriella enheter skall beträffande frågor som regleras av denna förordning

- en hänvisning till hemvist i medlemsstaten avse hemvist inom en territoriell enhet,
- en hänvisning till medborgarskap eller, när det gäller Förenade kungariket, till domicil, avse anknytning till den territoriella enhet som anges i lagen i den medlemsstaten,
- en hänvisning till en myndighet i en medlemsstat avse myndigheten i den berörda territoriella enheten i den staten,
- en hänvisning till reglerna i den anmodade medlemsstaten avse reglerna i den territoriella enhet där en fråga om behörighet, erkännande eller verkställighet uppkommer.

Artikel 67

Uppgifter om centralmyndigheterna och språk

Medlemsstaterna skall inom tre månader efter ikraftträdandet av denna förordning meddela kommissionen

- namn, adress och sätt att komma i kontakt med de centralmyndigheter som har utsetts enligt artikel 53,
- vilka språk som godtas i meddelandena till centralmyndigheterna i enlighet med artikel 57.2,

och

- vilka språk som godtas i intyget om umgänge i enlighet med artikel 45.2.

Medlemsstaterna skall meddela kommissionen alla ändringar av dessa uppgifter.

Kommissionen skall offentliggöra dessa uppgifter.

Artikel 68

Information om domstolar och rättsmedel

Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna de förteckningar över domstolar och rättsmedel som avses i artiklarna 21, 29, 33 och 34, samt de ändringar som görs i dessa.

Kommissionen skall uppdatera denna information och offentliggöra den genom publicering i *Europeiska unionens officiella tidning* och på andra lämpliga sätt.

Artikel 69

Ändring av bilagorna

Varje ändring i standardformulären i bilagorna I–IV skall antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 70.2.

Artikel 70

Kommitté

- Kommissionen skall biträdas av en kommitté (nedan kallad "kommittén").
- När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.
- Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 71

Upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000

1. Förordning (EG) nr 1347/2000 skall upphöra att gälla från och med den dag då den här förordningen börjar tillämpas.
2. Hänvisningar till förordning (EG) nr 1347/2000 skall anses som hänvisningar till den här förordningen i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga V.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2003.

Artikel 72

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2004.

Denna förordning skall tillämpas från och med den 1 mars 2005, med undantag för artiklarna 67, 68, 69 och 70, som skall tillämpas från och med den 1 augusti 2004.

På rådets vägnar
R. CASTELLI
Ordförande

BILAGA I

INTYG OM DOMAR I ÄKTENSKAPSMÅL ENLIGT ARTIKEL 39 ⁽¹⁾

1. Ursprungsmedlemsstat
2. Domstol eller myndighet som har utfärdat intyget
  - 2.1 Namn
  - 2.2 Adress
  - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Äktenskap
  - 3.1 Hustrun
    - 3.1.1 Fullständigt namn
    - 3.1.2 Adress
    - 3.1.3 Födelseland och födelseort
    - 3.1.4 Födelsedatum
  - 3.2 Mannen
    - 3.2.1 Fullständigt namn
    - 3.2.2 Adress
    - 3.2.3 Födelseland och födelseort
    - 3.2.4 Födelsedatum
  - 3.3 Land, ort (om uppgiften finns tillgänglig) och datum för vigsel
    - 3.3.1 Land för vigsel
    - 3.3.2 Ort för vigsel (om uppgiften finns tillgänglig)
    - 3.3.3 Datum för vigsel
4. Domstol som har meddelat domen
  - 4.1 Domstolens namn
  - 4.2 Domstolsort
5. Dom
  - 5.1 Datum
  - 5.2 Referensnummer
  - 5.3 Domens typ
    - 5.3.1 Äktenskapsskillnad
    - 5.3.2 Annullering av äktenskap
    - 5.3.3 Hemskillnad

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldransvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000.

- 5.4 Rör det sig om en dom som har meddelats i någons utvaro?
- 5.4.1 Nej
- 5.4.2 Ja ⁽¹⁾
6. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp
7. Kan domen överklagas enligt lagen i ursprungsmedlemsstaten?
- 7.1 Nej
- 7.2 Ja
8. Datum då domen vinner laga kraft i den medlemsstat där den meddelades
- 8.1 Äktenskapsskillnad
- 8.2 Hemskillnad

Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel

_____

⁽¹⁾ De handlingar som avses i artikel 37.2 skall bifogas.

BILAGA II

INTYG OM DOMAR OM FÖRÄLDRAANSVAR ENLIGT ARTIKEL 39 ⁽¹⁾

1. Ursprungsmedlemsstat
2. Domstol eller myndighet som har utfärdat intyget
  - 2.1 Namn
  - 2.2 Adress
  - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Person(er) som tillerkänts umgänge
  - 3.1 Fullständigt namn
  - 3.2 Adress
  - 3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
4. Andra personer med föräldraansvar än de som nämns i punkt 3 ⁽²⁾
  - 4.1
    - 4.1.1 Fullständigt namn
    - 4.1.2 Adress
    - 4.1.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.2
    - 4.2.1 Fullständigt namn
    - 4.2.2 Adress
    - 4.2.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.3
    - 4.3.1 Fullständigt namn
    - 4.3.2 Adress
    - 4.3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
5. Domstol som har meddelat domen
  - 5.1 Domstolens namn
  - 5.2 Domstolsort
6. Dom
  - 6.1 Datum
  - 6.2 Referensnummer
  - 6.3 Rör det sig om en dom som har meddelats i någons utelådan?
    - 6.3.1 Nej
    - 6.3.2 Ja ⁽³⁾

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000.

⁽²⁾ Vid gemensam vårdnad kan den person som nämns i punkt 3 också nämnas i punkt 4.

⁽³⁾ De handlingar som avses i artikel 37.2 skall bifogas.

7. Barn som omfattas av domen ⁽¹⁾
  - 7.1 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.2 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.3 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.4 Fullständigt namn och födelsedatum
8. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp
9. Intyg om verkställbarhet och delgivning
  - 9.1 Kan domen verkställas enligt ursprungsmedlemsstatens lag?
    - 9.1.1 Ja
    - 9.1.2 Nej
  - 9.2 Har domen delgivits den part mot vilken verkställighet begärs?
    - 9.2.1 Ja
      - 9.2.1.1 Partens fullständiga namn
      - 9.2.1.2 Adress
      - 9.2.1.3 Delgivningsdatum
    - 9.2.2 Nej
10. Särskild information om domar om umgänge när exekvatur begärs enligt artikel 28. Denna möjlighet föreskrivs i artikel 40.2:
  - 10.1 Praktiska arrangemang för utövandet av umgänget (om och i den mån dessa uppgifter förekommer i domen)
    - 10.1.1 Datum, klockslag
      - 10.1.1.1 Början
      - 10.1.1.2 Slut
    - 10.1.2 Plats
    - 10.1.3 Särskilda skyldigheter för den person som har föräldransvar
    - 10.1.4 Särskilda skyldigheter för den person som tillerkänts umgänge
    - 10.1.5 Eventuella begränsningar i utövandet av umgänget
11. Särskild information om domar om återlämnande av barn när exekvatur begärs enligt artikel 28. Denna möjlighet föreskrivs i artikel 40.2:
  - 11.1 Domen innebär att barnet skall återlämnas
  - 11.2 Person till vilken barnet skall återlämnas (om och i den mån denna uppgift förekommer i domen)
    - 11.2.1 Fullständigt namn
    - 11.2.2 Adress

Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel

⁽¹⁾ Om mer än fyra barn omfattas av domen skall ytterligare ett formulär användas.

BILAGA III

INTYG OM DOMAR OM UMGÄNGE ENLIGT ARTIKEL 41.1 ⁽¹⁾

1. Ursprungsmedlemsstat
2. Domstol eller myndighet som har utfärdat intyget
  - 2.1 Namn
  - 2.2 Adress
  - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Person(er) med umgänge
  - 3.1 Fullständigt namn
  - 3.2 Adress
  - 3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
4. Andra personer med föräldraansvar än de som nämns i punkt 3 ⁽²⁾ ⁽³⁾
  - 4.1
    - 4.1.1 Fullständigt namn
    - 4.1.2 Adress
    - 4.1.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.2
    - 4.2.1 Fullständigt namn
    - 4.2.2 Adress
    - 4.2.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.3 Andra
    - 4.3.1 Fullständigt namn
    - 4.3.2 Adress
    - 4.3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
5. Domstol som har meddelat domen
  - 5.1 Domstolens namn
  - 5.2 Domstolsort
6. Dom
  - 6.1 Datum
  - 6.2 Referensnummer

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000.

⁽²⁾ Vid gemensam vårdnad kan den person som nämns i punkt 3 också nämnas i punkt 4.

⁽³⁾ Markera rutan för den person som vid verkställighet av domen blir den förpliktade parten.

7. Barn som omfattas av domen ⁽¹⁾
  - 7.1 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.2 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.3 Fullständigt namn och födelsedatum
  - 7.4 Fullständigt namn och födelsedatum
8. Är domen verkställbar i ursprungsmedlemsstaten?
  - 8.1 Ja
  - 8.2 Nej
9. Vid utevarodomen har stämningsansökan eller motsvarande handling delgivits den uteblivna personen i tillräckligt god tid och på ett sådant sätt att den personen kunnat förbereda sitt svaromål, eller, om den har delgivits utan att dessa villkor uppfyllts, är det styrkt att vederbörande otvetydigt har godtagit domen
10. Alla berörda parter har fått möjlighet att yttra sig
11. Barnen har fått möjlighet att komma till tals, om detta inte ansetts olämpligt med hänsyn till deras ålder eller mognad
12. Praktiska arrangemang för utövandet av umgänget (om och i den mån dessa uppgifter förekommer i domen)
  - 12.1 Datum, klockslag
    - 12.1.1 Början
    - 12.1.2 Slut
  - 12.2 Plats
  - 12.3 Särskilda skyldigheter för den person som har föräldraansvar
  - 12.4 Särskilda skyldigheter för den person som har umgänge
  - 12.5 Eventuella begränsningar i utövandet av umgänget
13. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp

Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel

_____

⁽¹⁾ Om mer än fyra barn omfattas av domen skall ytterligare ett formulär användas.

BILAGA IV

INTYG OM ÅTERLÄMNANDE AV BARN ENLIGT ARTIKEL 42.1 ⁽¹⁾

1. Ursprungsmedlemsstat
2. Domstol eller myndighet som har utfärdat intyget
  - 2.1 Namn
  - 2.2 Adress
  - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Person till vilken barnet skall återlämnas (om denna uppgift förekommer i domen)
  - 3.1 Fullständigt namn
  - 3.2 Adress
  - 3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
4. Personer med föräldraansvar ⁽²⁾
  - 4.1 Moder
    - 4.1.1 Fullständigt namn
    - 4.1.2 Adress (om uppgiften finns tillgänglig)
    - 4.1.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.2 Fader
    - 4.2.1 Fullständigt namn
    - 4.2.2 Adress (om uppgiften finns tillgänglig)
    - 4.2.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
  - 4.3 Annan
    - 4.3.1 Fullständigt namn
    - 4.3.2 Adress (om uppgiften finns tillgänglig)
    - 4.3.3 Födelsedatum och födelseort (om uppgifterna finns tillgängliga)
5. Svarande (om uppgiften finns tillgänglig)
  - 5.1 Fullständigt namn
  - 5.2 Adress (om uppgiften finns tillgänglig)
6. Domstol som har meddelat domen
  - 6.1 Domstolens namn
  - 6.2 Domstolsort

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000.

⁽²⁾ Denna punkt är inte obligatorisk.

7. Dom
    - 7.1 Datum
    - 7.2 Referensnummer
  8. Barn som omfattas av domen ⁽¹⁾
    - 8.1 Fullständigt namn och födelsedatum
    - 8.2 Fullständigt namn och födelsedatum
    - 8.3 Fullständigt namn och födelsedatum
    - 8.4 Fullständigt namn och födelsedatum
  9. Domen innebär att barnet skall återlämnas
  10. Är domen verkställbar i ursprungsmedlemsstaten?
    - 10.1 Ja
    - 10.2 Nej
  11. Barnen har fått möjlighet att komma till tals, om detta inte ansetts olämpligt med hänsyn till deras ålder eller mognad
  12. Parterna har fått möjlighet att yttra sig
  13. Domen medför att barnet skall återlämnas, och domstolen har i sin dom beaktat de skäl och det bevismaterial som ligger till grund för det beslut som har fattats enligt artikel 13 i Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn
  14. I förekommande fall närmare uppgifter om åtgärder som vidtagits av domstolar eller myndigheter för att garantera barnets skydd efter återlämnandet till den medlemsstat där det har hemvist
  15. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp
- Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel

_____

⁽¹⁾ Om mer än fyra barn omfattas av domen skall ytterligare ett formulär användas.

BILAGA V

JÄMFÖRELSETABELL MED FÖRORDNING (EG) nr 1347/2000

Upphävda artiklar	Motsvarande artiklar i den nya texten	Upphävda artiklar	Motsvarande artiklar i den nya texten
1	1, 2	25	32
2	3	26	33
3	12	27	34
4		28	35
5	4	29	36
6	5	30	50
7	6	31	51
8	7	32	37
9	17	33	39
10	18	34	38
11	16, 19	35	52
12	20	36	59
13	2, 49, 46	37	60, 61
14	21	38	62
15	22, 23	39	
16		40	63
17	24	41	66
18	25	42	64
19	26	43	65
20	27	44	68, 69
21	28	45	70
22	21, 29	46	72
23	30	Bilaga I	68
24	31	Bilaga II	68
		Bilaga III	68
		Bilaga IV	Bilaga I
		Bilaga V	Bilaga II

BILAGA VI

Förklaringar från Sverige och Finland enligt artikel 59.2 a i rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000.

Förklaring från Sverige

I enlighet med artikel 59.2 a i rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 förklarar Sverige härmed att konventionen av den 6 februari 1931 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, tillsammans med slutprotokollet till konventionen, skall gälla i sin helhet i förbindelserna mellan Sverige och Finland i stället för bestämmelserna i förordningen.

Förklaring från Finland

I enlighet med artikel 59.2 a i rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 förklarar Finland att konventionen av den 6 februari 1931 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, tillsammans med slutprotokollet till konventionen, skall gälla i sin helhet i förbindelserna mellan Finland och Sverige i stället för bestämmelserna i förordningen.

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 27 november 2003

om bemyndigande för de medlemsstater som är fördragsslutande parter i Pariskonventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område att i Europeiska gemenskapens intresse underteckna protokollet om ändring av konventionen

(2003/882/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67.5, jämförda med artikel 300.2 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Protokollet om ändring av konventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område, ändrad genom tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och protokollet av den 16 november 1982 (nedan kallad "Pariskonventionen") har förhandlats fram för att förbättra ersättningen till den som lider skada orsakad av atomolyckor. Enligt protokollet skall ansvargränserna höjas och skadeståndsansvaret vid atomolyckor utsträckas till att omfatta även miljöskador.
- (2) Kommissionen har, i enlighet med de förhandlingsdirektiv rådet utfärdade den 13 september 2002, på gemenskapens vägnar förhandlat om protokollet om ändring av Pariskonventionen, när det gäller de delar av protokollet som omfattas av Europeiska gemenskapens behörighet. Förhandlingsdirektiven från rådet innehöll dock inga mandat för förhandlingar om gemenskapens anslutning till protokollet.
- (3) Protokollet har antagits slutgiltigen av de fördragsslutande parterna till Pariskonventionen. Protokollstexten överensstämmer med förhandlingsdirektiven från rådet.
- (4) Gemenskapen har exklusiv behörighet i fråga om ändringen av artikel 13 i Pariskonventionen i den utsträckning ändringen får återverkningar på bestämmelserna i förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁽¹⁾. När det gäller frågor som inte inverkar på gemenskapsrätten behåller medlemsstaterna sin behörighet. Ändringsprotokollets mål och syften innebär dock att det inte är möjligt att hålla isär å ena sidan godtagandet av de bestämmelser i protokollet som rör gemenskapens behörighet och å andra sidan de bestämmelser som omfattas av medlemsstaternas behörighet.
- (5) Protokollet om ändring av Pariskonventionen är av särskild vikt för gemenskapen och dess medlemsstater, eftersom det kommer att medföra en förbättring av ersättningen för skador orsakade av atomolyckor.
- (6) Pariskonventionen och ändringsprotokollet är inte öppna för anslutning av regionala organisationer. Gemenskapen kan alltså varken underteckna, ratificera eller ansluta sig till protokollet. Under dessa omständigheter är det därför berättigat att, såsom ett undantag, medlemsstaterna undertecknar protokollet i gemenskapens intresse.
- (7) Tre medlemsstater – Irland, Luxemburg och Österrike – är emellertid inte fördragsslutande parter i Pariskonventionen. Eftersom protokollet ändrar Pariskonventionen, eftersom förordning (EG) nr 44/2001 ger de medlemsstater som är bundna av Pariskonventionen möjlighet att fortsätta att tillämpa konventionens behörighetsregler och slutligen, eftersom protokollet inte i någon betydande utsträckning berör konventionens bestämmelser

⁽¹⁾ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

om behörighet finns det objektiva skäl till att detta beslut skall rikta sig endast till de stater som är fördragsslutande parter i Pariskonventionen. Irland, Luxemburg och Österrike kommer därför även fortsättningsvis att stödja sig på gemenskapsreglerna i förordning (EG) nr 4/2001 och tillämpa dem på det område som omfattas av Pariskonventionen och protokollet om ändring av denna konvention.

- (8) De medlemsstater som är fördragsslutande parter i Pariskonventionen bör alltså, i gemenskapens intresse och i enlighet med de villkor som fastställs i detta beslut, underteckna protokollet om ändring av Pariskonventionen, med förbehåll för att det ingås. Detta undertecknande påverkar inte Irlands, Luxemburgs eller Österrikes ställning.
- (9) Inom Europeiska gemenskapen kommer protokollet därför endast att tillämpas i fråga om de medlemsstater som för närvarande är fördragsslutande parter i Pariskonventionen och påverkar inte Irlands, Luxemburgs eller Österrikes ställning.
- (10) Förenade kungariket och Irland är bundna av förordning (EG) nr 44/2001 och deltar följaktligen i antagandet av detta beslut.
- (11) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt i Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Utan att det påverkar gemenskapens behörighet skall de medlemsstater som för närvarande är fördragsslutande parter i

Pariskonventionen underteckna protokollet om ändring av Pariskonventionen i Europeiska gemenskapens intresse, med förbehåll för att det ingås. Detta undertecknande skall inte påverka Irlands, Luxemburgs eller Österrikes ställning.

2. Texten till protokollet om ändring av Pariskonventionen åtföljer detta beslut.

3. I detta beslut avses med *medlemsstat* alla medlemsstater utom Danmark, Irland, Luxemburg och Österrike.

Artikel 2

Medlemsstaterna skall sträva efter att underteckna protokollet före den 31 december 2003.

Artikel 3

Medlemsstaterna skall vid undertecknandet av protokollet om ändring av Pariskonventionen skriftligen meddela generalsekretären för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling att undertecknandet sker i enlighet med detta beslut.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2003.

På rådets vägnar

R. CASTELLI

Ordförande

PROTOKOLL

om ändring av konventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet av den 16 november 1982

REGERINGARNA i Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Konungariket Spanien, Republiken Finland, Republiken Frankrike, Republiken Grekland, Republiken Italien, Konungariket Norge, Konungariket Nederländerna, Republiken Portugal, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, Republiken Slovenien, Konungariket Sverige, Schweiziska edsförbundet och Republiken Turkiet,

SOM ANSER att det är önskvärt att ändra konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område, avslutad i Paris den 29 juli 1960 inom ramen för Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, numera Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet undertecknat i Paris den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet undertecknat i Paris den 16 november 1982,

HAR KOMMIT ÖVERENS om följande:

I.

Konventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet av den 16 november 1982 ändras på följande sätt:

A. I artikel 1 a skall led i och ii ersättas med följande:

- "i) *en nukleär olycka*: varje händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar nukleär skada.
- ii) *nukleär anläggning*: reaktorer med undantag av sådana som ingår i ett transportmedel; fabriker för tillverkning eller behandling av nukleära substanser; fabriker för separation av isotoper i nukleärt bränsle; fabriker för bearbetning av bestrålat nukleärt bränsle; anläggningar för förvaring av nukleära substanser med undantag av tillfällig förvaring under transport; anläggningar för bortscaffande av nukleära substanser; alla sådana reaktorer, fabriker och anläggningar som är under avveckling; samt andra anläggningar i vilka nukleärt bränsle eller radioaktiva produkter eller avfallsämnen förvaras, under förutsättning att organisationens styrelse för atomenergi (nedan kallad 'styrelsen') beslutar härom; fördragsslutande part får besluta att två eller flera nukleära anläggningar med samma innehavare som är belägna inom samma område skall, jämte annan anläggning inom detta område i vilken nukleärt bränsle, radioaktiva produkter eller avfallsämnen finnes, anses som en nukleär anläggning."

B. I artikel 1 a skall nya led med följande lydelse läggas till som led vii-x:

"vii) *nukleär skada*: omfattar

1. dödsfall eller personskada,
2. skada på eller förlust av egendom,

och var och en av följande i den omfattning som fastställs i den behöriga domstolens lag:

3. Ekonomisk förlust orsakad av sådan förlust eller skada som avses i punkterna 1 eller 2 i den mån skadan inte omfattas av dessa punkter, och den som ådragit sig den har rätt att begära ersättning för sådan förlust eller skada som avses i dessa punkter.
4. Kostnader för åtgärder vidtagna för att återställa miljöskador, dock inte obetydliga skador, om åtgärderna verkligen har vidtagits eller skall vidtas, i den mån kostnaderna inte omfattas av punkt 2 ovan.

5. Förlust av inkomst som hänför sig till ett direkt ekonomiskt intresse i användning eller åtnjutande av miljön, som uppstår genom att miljön i betydande mån försämrats, i den mån förlusten inte omfattas av punkt 2 ovan.
6. Kostnader för förebyggande åtgärder, och ytterligare förluster eller skador som orsakats av sådana åtgärder,

vad avser punkterna 1–5, i den mån förlusten eller skadan orsakats av eller är resultatet av joniserad strålning från en strålningskälla i den nukleära anläggningen, eller från nukleärt bränsle eller radioaktiva produkter eller avfallsämnen i, eller från nukleära substanser från, med ursprung i eller skickade till, en nukleär anläggning, oavsett om detta är en följd av ämnets radioaktivitet eller av kombinationen av radioaktivitet och ämnets giftighet, explosivitet eller andra farliga egenskaper.

- viii) *återställandeåtgärder*: rimliga åtgärder som har godkänts av de behöriga myndigheterna i den stat där åtgärderna vidtogs, och som är avsedda att återställa skadade eller förstörda delar av miljön, eller att införa, där så är rimligt, en motsvarighet till dessa delar i miljön. Vem som skall ha rätt att vidta sådana åtgärder skall avgöras enligt lagstiftningen i den stat där den nukleära skadan uppkom.
- ix) *förebyggande åtgärder*: rimliga åtgärder som vidtas efter en nukleär olycka eller en händelse som ger upphov till en allvarlig och omedelbar fara för nukleär skada, i syfte att förebygga eller hindra att en sådan nukleär skada som avses i a vii 1–5 i denna artikel, och som vidtas med de tillstånd från behörig myndighet som krävs enligt lagstiftningen i den stat där åtgärderna vidtogs.
- x) *rimliga åtgärder*: åtgärder som enligt den behöriga domstolens lag är lämpliga och proportionerliga med beaktande av samtliga omständigheter, till exempel:
  1. den nukleära skadans art och omfattning eller, i fråga om förebyggande åtgärder, arten och omfattningen av risken för nukleär skada,
  2. hur verksam åtgärden, när den vidtas, kan förväntas bli, och
  3. relevant vetenskaplig och teknisk sakkunskap.”

C. Artikel 2 skall ersättas med följande:

- ”a) Denna konvention skall tillämpas på nukleär skada som uppkommer inom ett territorium tillhörande, eller ett havsområde fastställt i enlighet med internationell rätt som tillhör, eller, utom i fråga om icke fördragsslutande stater som inte avses i ii–iv i denna punkt, ombord på ett fartyg eller luftfartyg som är registrerat i
  - i) en fördragsslutande part,
  - ii) en icke fördragsslutande stat som när den nukleära olyckan inträffade var en fördragsslutande part i Wienkonventionen av den 21 maj 1963 om ansvarighet för atomskada, med ändringar av konventionen som är i kraft för partens vidkommande, och i det gemensamma protokollet av den 21 september 1988 rörande tillämpningen av Wienkonventionen och Pariskonventionen, under förutsättning att den fördragsslutande part till Pariskonventionen inom vars territorium den ansvarige anläggningsinnehavarens nukleära anläggning finns också är fördragsslutande part i det gemensamma protokollet,
  - iii) en icke fördragsslutande stat som när den nukleära olyckan inträffade inte hade någon nukleär anläggning inom sitt territorium eller inom något havsområde fastställt i enlighet med internationell rätt, eller
  - iv) andra icke fördragsslutande stater som när den nukleära olyckan inträffade har gällande ansvarighetslagstiftning som tillerkänner motsvarande förmåner och som är grundad på samma principer som denna konvention, inbegripet den ansvarige innehavarens strikta ansvar, exklusivt ansvar för innehavaren eller bestämmelser med motsvarande verkan, exklusiv behörighet för behörig domstol, likvärdig behandling av alla offer för en nukleär olycka, domars erkännande och verkställbarhet, fri överföring av ersättning, ränta och kostnader.

- b) Ingenting i denna artikel skall hindra den fördragsslutande part inom vars territorium den ansvarige innehavarens anläggning finns från att enligt partens lagstiftning ge denna konvention ett vidare tillämpningsområde.”
- D. Artikel 3 skall ersättas med följande:
- ”a) Innehavaren av en nukleär anläggning skall vara ansvarig enligt denna konvention för nukleär skada med undantag av
- i) skada på den nukleära anläggningen och annan nukleär anläggning, däri inbegripet nukleär anläggning under uppförande, som är belägen inom samma område som ifrågavarande atomanläggning, och
  - ii) skada på sådan egendom inom detta område som användes eller är avsedd att användas i förbindelse med sådan anläggning,
- allt under förutsättning att sådan skada visas ha orsakats av en nukleär olycka i denna nukleära anläggning eller av en nukleär olycka, vid vilken medverkat nukleära substanser som kommo från denna nukleära anläggning, med förbehåll dock för vad som föreskrives i artikel 4.
- b) Har nukleär skada orsakats gemensamt av en nukleär olycka och av en händelse, som icke utgör en nukleär olycka, skall den del av skadan som orsakats av denna händelse, i den mån den icke tillförlitligen kan särskiljas från den nukleära skada som orsakats av den nukleära olyckan, anses utgöra nukleär skada orsakad av den nukleära olyckan. Har den nukleära skadan orsakats gemensamt av en nukleär olycka och av en händelse varigenom sådan joniserande strålning som ej omfattas av denna konvention frigjorts, skall ingen bestämmelse i konventionen begränsa eller på annat sätt inverka på den ansvarighet som kan åvila någon person i anledning av att sådan joniserande strålning frigjorts.”
- E. I artikel 4 skall c och d betecknas d respektive e, och en ny punkt med följande lydelse införs som punkt c:
- ”c) Ansvarigheten kan övergå till en innehavare av en annan nukleär anläggning i enlighet med a i och ii respektive b i och ii i denna artikel endast om den innehavaren har ett direkt ekonomiskt intresse i de nukleära substanser som är under transport.”
- F. I artikel 5 skall b och d ersättas med följande:
- ”b) Om emellertid nukleär skada orsakats av en nukleär olycka, vilken inträffat i en nukleär anläggning och vid vilken endast sådana nukleära substanser medverkat som tillfälligt förvarats i anläggningen i anslutning till transport av ämnena, är innehavaren av den nukleära anläggningen icke ansvarig, om en annan anläggningsinnehavare eller annan person är ansvarig enligt artikel 4.
- d) Om två eller flera anläggningsinnehavare äro ansvariga för samma nukleära skada enligt denna konvention, är ansvarigheten solidarisk och kumulativ. Om ansvarigheten avser nukleär skada som orsakats av en nukleär olycka, vid vilken medverkat nukleära substanser som befunno sig under transport på ett och samma transportmedel eller som i anslutning till transport av ämnena voro tillfälligt upplagda i en och samma nukleära anläggning, utgör dock maximibeloppet för anläggningsinnehavarnas sammanlagda ansvarighet det högsta ansvarighetsbelopp som gäller för någon av dem enligt artikel 7. Ansvarigheten för en anläggningsinnehavare i anledning av en och samma nukleära olycka får icke i något fall överstiga det ansvarighetsbelopp som gäller för honom enligt artikel 7.”
- G. I artikel 6 skall c och e ersättas med följande:
- ”c) i) Ingen bestämmelse i denna konvention skall inverka på ansvarigheten
1. för fysisk person beträffande sådan nukleär skada orsakad av en nukleär olycka för vilken anläggningsinnehavaren på grund av artikel 3 a eller artikel 9 icke är ansvarig enligt denna konvention och vilken framkallats genom uppsåtligt handlande eller uppsåtlig underlåtenhet av en sådan person,
  2. för en person, som vederbörligen bemyndigats att driva en reaktor ingående i ett transportmedel beträffande sådan nukleär skada genom en nukleär olycka för vilken anläggningsinnehavaren icke är ansvarig enligt artikel 4 a iii eller b iii.
- ii) Innehavaren av en nukleär anläggning är icke ansvarig enligt andra bestämmelser än dem som innefattas i denna konvention för nukleär skada orsakad av en nukleär olycka.

- e) Om innehavaren visar att den nukleära skadan vållats helt eller delvis av den skadelidandes grova vårdslöshet eller av dennes uppsåtliga handlande eller underlåtenhet får den behöriga domstolen helt eller delvis befria, i enlighet med nationell lagstiftning, innehavaren från skyldigheten att ersätta dennes skada.”

H. Artikel 7 skall ersättas med följande:

- ”a) Varje fördragsslutande part skall i sin lagstiftning föreskriva att innehavarens ansvarighet för nukleär skada orsakad av en nukleär olycka inte skall understiga 700 miljoner euro per nukleär olycka.
- b) Utan hinder av a i denna artikel och artikel 21 c, får en fördragsslutande part
- i) med hänsyn till karaktären hos den nukleära anläggningen och till de sannolika följderna av en nukleär olycka som härrör från anläggningen, föreskriva ett lägre belopp för anläggningen, varvid dock sådant belopp icke i något fall får understiga 70 miljoner euro, och
- ii) med hänsyn till karaktären hos de nukleära substanserna och till de sannolika följderna av en nukleär olycka som härrör från substanserna, föreskriva ett lägre belopp för transport av nukleära substanser, varvid dock sådant belopp icke i något fall får understiga 80 miljoner euro.
- c) Ersättning för nukleär skada på det transportmedel på vilket ifrågavarande nukleära substanser befunno sig vid tidpunkten för den nukleära olyckan får icke i något fall leda till att anläggningsinnehavarens skyldighet att utge ersättning för andra nukleära skador kommer att avse lägre belopp än 80 miljoner euro eller det högre belopp som föreskrives i fördragsslutande parts lagstiftning.
- d) Det ansvarighetsbelopp som enligt bestämmelserna under a eller b i denna artikel eller artikel 21 c fastställts för innehavare av nukleära anläggningar belägna inom en fördragsslutande parts område liksom de bestämmelser i en fördragsslutande parts lag vilka meddelats med stöd av bestämmelserna under c i denna artikel gälla i fråga om berörda anläggningsinnehavares ansvarighet oavsett var den nukleära olyckan inträffat.
- e) Fördragsslutande part äger som villkor för rätten att transitera nukleära substanser genom eller över dess territorium föreskriva, att maximibeloppet för den under transporten ansvarige utländske anläggningsinnehavarens skadeståndsskyldighet höjes, om staten i fråga finner att detta belopp icke på skäligt sätt täcker de risker som äro förbundna med en nukleär olycka under transiteringen. Belopp till vilka ansvarighetssumman sålunda höjes får dock icke överskrida det ansvarighetsbelopp som gäller för innehavare av nukleära anläggningar inom nämnda fördragsslutande parts område.
- f) Bestämmelserna under e i denna artikel äro icke tillämpliga
- i) på sjötransport i fall då det enligt internationella rättsgrundsatser föreligger rätt att med anledning av hotande fara söka nödhamn i ifrågavarande stat eller rätt till oskadlig genomfart genom dess territorialvatten,
- ii) vid lufttransport i fall då det enligt internationell överenskommelse eller internationella rättsgrundsatser föreligger rätt att flyga över eller landa inom den ifrågavarande statens område.
- g) Där denna konvention enligt artikel 2 a iv skall tillämpas på en icke fördragsslutande stat får en fördragsslutande part fastställa ansvarighetsbelopp för nukleär skada som understiger de minimibelopp som anges i denna artikel eller artikel 21 c i den mån den staten inte tillerkänner motsvarande förmåner till ett motsvarande belopp.
- h) Sådan ränta och rättegångskostnad, som utdömts av domstol i mål angående skadestånd enligt denna konvention betraktas icke som skadestånd i konventionens mening utan skall utges av anläggningsinnehavaren utöver skadeståndsbelopp som han har att betala enligt denna artikel.
- i) De belopp som anges i denna artikel får avrundas vid omräkningen till nationell valuta.
- j) Varje fördragsslutande part skall se till att de skadelidande kan göra sin rätt till skadestånd gällande utan att behöva föra talan särskilt beträffande var och en av de källor från vilka medlen till ersättningen härstammar.”

I. Artikel 8 skall ersättas med följande:

- "a) Rätten till ersättning enligt denna konvention preskriberas, om talan icke väckts
- i) i fråga om dödsfall eller personskada, inom trettio år från dagen för den nukleära olyckan,
  - ii) i fråga om annan nukleär skada, inom tio år från dagen för den nukleära olyckan.
- b) Genom nationell lagstiftning kan emellertid fastställas en längre period än vad som anges i a i eller ii i denna artikel, om den fördragsslutande part inom vars område den ansvarige anläggningsinnehavarens nukleära anläggning är belägen vidtagit åtgärder för att täcka anläggningsinnehavarens ansvarighet i fråga om ersättningsanspråk som kan göras gällande efter utgången av den period som anges i a i eller ii i denna artikel samt under den sålunda bestämda längre perioden.
- c) Om en längre period fastställs i enlighet med b i denna artikel får talan som väcks inom den perioden icke i något fall inverka på den rätt till ersättning enligt denna konvention som tillkommer en person som har väckt talan mot anläggningsinnehavaren
- i) inom trettio år när det är fråga om dödsfall eller personskada,
  - ii) inom tio år när det är fråga om all annan nukleär skada.
- d) Genom nationell lagstiftning kan fastställas en kortare preskriptionstid för rätten till ersättning enligt konventionen, som dock inte får understiga tre år räknat antingen från den tidpunkt då den skadelidande fick kännedom om den nukleära skadan och om den för skadan ansvarige anläggningsinnehavaren eller bort ha sådan kännedom, dock att den preskriptionstid som fastställs enligt bestämmelserna under a och b i denna artikel inte får överskridas.
- e) I fall som avses i artikel 13 f ii förloras icke talerätten om, inom den frist som anges under a, b och d i denna artikel,
- i) innan beslut meddelats av den internationella domstol varom stadgas i artikel 17 talan väckts vid en av de domstolar bland vilka den internationella domstolen äger välja; utser den internationella domstolen som behörig domstol annan domstol än den vid vilken talan redan väckts, äger den internationella domstolen bestämma en frist inom vilken talan skall väckas vid den domstol som sålunda angivits som behörig, eller
  - ii) hemställan gjorts hos någon fördragsslutande part att den skall begära hos den internationella domstolen att behörig domstol utses enligt artikel 13 f ii samt, sedan den internationella domstolen meddelat sitt beslut, talan väckts inom tid som bestämts av sistnämnda domstol.
- f) Om icke annat föreskrives i nationell lag, har den som lidit nukleär skada till följd av en nukleär olycka och som väckt talan inom tid som anges i denna artikel rätt att utvidga sin talan, om skadan förvärrats efter utgången av denna tid och saken icke slutligt avgjorts."

J. Artikel 9 skall ersättas med följande:

"Anläggningsinnehavaren är icke ansvarig för nukleär skada orsakad av en nukleär olycka, vilken är en direkt följd av krigshandling under väpnad konflikt eller häremot svarande handling under inbördeskrig eller uppror."

K. Artikel 10 skall ersättas med följande:

- "a) För att täcka skadeståndsansvar enligt denna konvention är anläggningsinnehavaren skyldig att teckna och hålla vid makt försäkring eller annan ekonomisk säkerhet till det belopp som fastställts som ansvarighetsbelopp enligt artikel 7 a eller b eller artikel 21 c. Försäkringens eller säkerhetens art och villkor skola godkännas av vederbörande myndighet.
- b) Om innehavarens ansvar inte är begränsad till något belopp skall den fördragsslutande part inom vars område den ansvarige innehavarens nukleära anläggning är belägen fastställa en gräns för den ekonomiska säkerheten för den ansvariga innehavaren, varvid dock gränsen inte får sättas lägre än det belopp som anges i artikel 7 a eller b.

- c) Den fördragsslutande part inom vars område den ansvarige innehavarens nukleära anläggning är belägen skall garantera att ersättningsanspråk för nukleär skada som har fastställts gentemot innehavaren betalas ut, genom att tillhandahålla medel i den mån försäkringen eller den ekonomiska säkerheten inte är tillräckliga för att täcka anspråken, upp till ett belopp som inte understiger det belopp som anges i artikel 7 a eller artikel 21 c.
- d) Försäkringsgivaren eller den som ställt annan säkerhet äger icke tillfälligt eller definitivt fritaga sig ansvarighet enligt bestämmelserna under a eller b utan att ha lämnat skriftligt meddelande härom till vederbörande myndighet minst två månader i förväg. Avser försäkringen eller säkerheten transport av nukleära substanser får fritagande från ansvarighet icke ske så länge transporten pågår.
- e) Belopp härrörande ur försäkring, återförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet får icke användas för annat ändamål än ersättning för nukleära skador orsakade av nukleär olycka."

L. Artikel 12 skall ersättas med följande:

"Skadeståndsbelopp som erläggas enligt denna konvention, premier för försäkring och återförsäkring, belopp som utges på grund av försäkring, återförsäkring eller annan ekonomisk säkerhet enligt artikel 10 samt ränta och kostnader vilka omnämns i artikel 7 h skola få fritt överföras mellan de fördragsslutande parternas monetära områden."

M. Artikel 13 skall ersättas med följande:

- "a) Om annat icke föreskrives i denna artikel, tillkommer jurisdiktion beträffande anspråk enligt artiklarna 3 och 4 och artikel 6 a endast domstolarna i den fördragsslutande part inom vars område den nukleära olyckan inträffade.
- b) Om en nukleär olycka inträffar inom en fördragsslutande parts exklusiva ekonomiska zon eller, om någon sådan zon inte har fastställts, inom ett område som inte sträcker sig utanför de gränser som hade gällt för en sådan exklusiv ekonomisk zon om den hade fastställts, tillkommer jurisdiktion enligt denna konvention beträffande anspråk rörande nukleär skada orsakad av den nukleära olyckan endast domstolarna i den parten, under förutsättning att parten har underrättat organisationens generalsekreterare om området före olyckan. Ingenting i denna punkt skall tolkas som ett bemyndigande att utöva jurisdiktion eller att dra upp gränser i havsområden på ett sätt som strider mot den internationella havsrätten.
- c) Om en nukleär olycka inträffar utanför de fördragsslutande parternas områden eller inom ett område som inte har anmälts i enlighet med b i denna artikel, eller om platsen för den nukleära olyckan icke kan bestämmas med säkerhet, tillkommer jurisdiktion över sådana anspråk domstolarna i den fördragsslutande part inom vars område den ansvarige anläggningsinnehavarens nukleära anläggning är belägen.
- d) Om en nukleär olycka inträffar i ett sådant område som avses i artikel 17 d tillkommer jurisdiktionen domstolarna i den fördragsslutande part som på framställning av en berörd fördragsslutande part bestäms av den i artikel 17 omnämnda domstolen som varande den part vilken har den närmaste anknypningen till olyckan och vilken är mest drabbad av olyckans verkningar.
- e) Utövande av jurisdiktion enligt denna artikel och anmälan av ett område i enlighet med b i denna artikel ger inte upphov till någon rättighet eller skyldighet och har ingen prejudicerande verkan beträffande havsgränser mellan stater med angränsande eller motstående kuster.
- f) Om jurisdiktion skulle tillkomma domstolarna i flera än en fördragsslutande part enligt bestämmelserna under a, b eller c i denna artikel, tillkommer jurisdiktion
  - i) om den nukleära olyckan inträffat delvis utanför de fördragsslutande parternas områden och delvis inom en enda fördragsslutande parts område domstolarna i sistnämnda fördragsslutande part, och
  - ii) i varje annat fall domstolarna i den fördragsslutande part som på framställning av en berörd fördragsslutande part bestäms av den i artikel 17 omnämnda domstolen som varande den part vilken har den närmaste anknypningen till olyckan och vilken är mest drabbad av olyckans verkningar.

- g) Den fördragsslutande part vars domstolar har jurisdiktion skall se till att vad angår talan om ersättning för nukleär skada
- i) varje stat kan väcka talan för den som har lidit en nukleär skada och som är medborgare i den staten eller har sitt hemvist eller sin uppehållsort inom dess område, och som har samtyckt därtill, och
  - ii) varje person kan väcka talan för att göra gällande rättigheter enligt denna konvention som personen kommit i åtnjutande genom subrogation eller överlåtelse.
- h) Den fördragsslutande part vars domstolar har jurisdiktion skall se till att bara en av dess domstolar är behörig att avgöra talan om ersättning för nukleär skada som härrör från en och samma nukleär olycka; partens nationella forumregler skall tillämpas för att avgöra vilken domstol som är behörighet.
- i) Dom – varunder inbegripes tredskodom – som meddelats av domstol vilken är behörig enligt denna artikel kan, när domen kan verkställas enligt den av domstolen tillämpade lagen, verkställas också i alla andra fördragsslutande parter, så snart de formella förutsättningar som föreskrivits i verkställighetslandet blivit uppfyllda. Ny prövning av den sak som avgjorts genom domen får icke äga rum. Dessa bestämmelser gälla dock icke dom som ej vunnit laga kraft.
- j) Väcket skadeståndstalan mot en fördragsslutande part enligt denna konvention, kan denna part icke annat än i fråga om åtgärder för verkställighet åberopa immunitet inför den domstol som är behörig enligt denna artikel.”
- N. Artikel 14 b skall ersättas med följande:
- ”b) Med *nationell lag* och *nationell lagstiftning* förstås nationell lag och nationell lagstiftning på den ort där domstol, vilken enligt denna konvention är behörig att döma över anspråk i anledning av nukleär olycka, har sitt säte, varvid tillämpningen av lagvalsregler på sådana anspråk exkluderas. Nämnda lag eller lagstiftning är tillämplig beträffande alla frågor rörande både saken och förfarandet, om icke särskild bestämmelse i visst hänseende meddelats i denna konvention.”
- O. Artikel 15 b skall ersättas med följande:
- ”b) I den mån ersättningen för nukleär skada överstiger de 700 miljoner euro som avses i artikel 7 a, få åtgärder i sådant hänseende, oberoende av vilken form de erhålla, genomföras under villkor som avvika från vad som föreskrives i denna konvention.”
- P. En ny artikel med följande lydelse skall införas efter artikel 16 som artikel 16a:
- ”*Artikel 16a*
- Denna konvention påverkar inte de fördragsslutande parternas rättigheter och skyldigheter enligt den folkrättens allmänna regler.”
- Q. Artikel 17 skall ersättas med följande:
- ”a) Om tvist uppstår mellan två eller flera fördragsslutande parter rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention skall de tvistande samråda i syfte att lösa tvisten genom förhandling eller på annat sätt i godo.
- b) Om en sådan tvist som avses i a inte har lösts inom sex månader från det att någon part i tvisten bekräftat tvistens existens skall de fördragsslutande parterna sammanträda för att bistå de tvistande att göra upp i godo.
- c) Om tvisten inte har lösts inom tre månader från det möte som avses i b skall tvisten på begäran av någon av de tvistande hänskjutas till den domstol som inrättas genom konventionen den 20 december 1957 om upprättande av säkerhetskontroll på atomenergins område.
- d) Denna konvention är inte tillämplig på tvister om gränsdragning i havsområden.”

R. Artikel 18 skall ersättas med följande:

- "a) Reservationer till en eller flera av bestämmelserna i denna konvention få göras vid varje tidpunkt före ratifikation, godtagande eller godkännande av eller anslutning till konventionen eller före underrättelse enligt artikel 23 beträffande område eller områden som nämns i underrättelsen, och skall accepteras endast om innehållet i reservationerna uttryckligen har godkänts av alla signatärmakter.
- b) Sådant godkännande kräves dock icke från signatärmakt, som ej själv har ratificerat, godtagit eller godkänt konventionen inom tolv månader från det den fått underrättelse om sådan reservation genom organisationens generalsekreterare enligt artikel 24.
- c) Varje reservation som accepterats i enlighet med denna artikel kan när som helst återtagas genom underrättelse till organisationens generalsekreterare."

S. Artikel 19 skall ersättas med följande:

- "a) Denna konvention skall ratificeras, godtas eller godkännas. Ratifikations-, godtagande- eller godkännande-instrumenten skall deponeras hos organisationens generalsekreterare.
- b) Denna konvention träder i kraft när minst fem signatärmakter har deponerat sitt ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument. För varje signatärmakt som därefter ratificerar, godtar eller godkänner konventionen träder den i kraft när staten deponerar sitt ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument."

T. Artikel 20 skall ersättas med följande:

"Ändringar i denna konvention skall antas genom överenskommelse mellan alla fördragsslutande parter. De träder i kraft när de har ratificerats, godtagits eller godkänts av två tredjedelar av de fördragsslutande parterna. För varje fördragsslutande part som därefter ratificerar, godtar eller godkänner ändringarna träder de i kraft den dag då parten ratificerar, godtar eller godkänner dem."

U. I artikel 21 skall en ny punkt med följande lydelse läggas till som punkt c:

- "c) Utan hinder av artikel 7 a får en regering som inte är signatärmakt i denna konvention och som ansluter sig till konventionen efter den 1 januari 1999 i sin lagstiftning föreskriva att innehavarens ansvarighet för nukleär skada orsakad av en och samma nukleära olycka skall vara begränsat under högst fem år från dagen för antagandet av protokollet av den ... (datum) om ändring av denna konvention, till ett övergångsbelopp som inte får understiga 350 miljoner euro i fråga om en nukleär olycka som inträffar under perioden."

V. I artikel 22 skall c betecknas d och en ny punkt med följande lydelse införas som punkt c:

- "c) De fördragsslutande parterna skall samråda sinsemellan vart femte år räknat från den dag då konventionen trädde i kraft om alla problem av gemensamt intresse som konventionens tillämpning har givit upphov till, och särskilt huruvida de belopp avseende ansvarighet och ekonomisk säkerhet som fastställs i konvention bör höjas."

W. I artikel 23 skall b ersättas med följande:

- "b) Signatärmakt eller fördragsslutande part äger, vid tidpunkten för undertecknande, ratifikation, godtagande eller godkännande av konventionen eller anslutning till densamma eller vid vilken som helst senare tidpunkt, genom meddelande till organisationens generalsekreterare förklara, att konventionen skall gälla för nämnda part tillhörigt och i meddelandet angivet område – därunder inbegripet område för vars internationella förbindelser parten svarar – på vilket konventionen icke är tillämplig enligt bestämmelserna under a i denna artikel. Förklaring som nu nämnts kan i fråga om varje område som anges däri återtagas efter uppsägning ett år i förväg hos organisationens generalsekreterare."

X. Artikel 24 skall ersättas med följande:

”Organisationens generalsekreterare skall underrätta samtliga signatärmakter och stater som anslutit sig till konventionen om mottagandet av ratifikations-, godtagande-, godkännande-, anslutnings- eller återkallelseinstrument, om alla meddelanden enligt artikel 13 b eller artikel 23, om beslut av styrelsen enligt artikel 1 a ii, 1 a iii och 1 b, om vilken dag denna konvention träder i kraft, om lydelsen av varje i konventionen vidtagen ändring och om vilken dag ändringen träder i kraft samt om reservationer som gjorts enligt artikel 18.”

Y. Beteckningen ”skada” skall i följande artiklar ersättas med beteckningen ”nukleär skada”:

— Artikel 4 a och b.

— Artikel 5 a och c.

— Artikel 6 a, b, d, f och h.

Z. I den franska texten skall i artikel 4 första meningen ordet ”stockage” ersättas med ordet ”entreposage”, och i samma artikel skall ordet ”transportées” ersättas med orden ”en cours de transport”. I den engelska texten skall i artikel 6 h ordet ”workmen’s” ersättas med ordet ”workers”.

AA. Bilaga II till konventionen skall utgå.

II.

- a) I förhållandet mellan de stater som har tillträtt detta protokoll utgör bestämmelserna i protokollet en integrerande del av konventionen av den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet av den 16 november 1982 (nedan kallad ”konventionen”), och konventionen skall betecknas ”konventionen den 29 juli 1960 om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet den 16 november 1982 och ändringsprotokollet den ...”.
  - b) Detta protokoll skall ratificeras, godtas eller godkännas. Instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande skall deponeras hos generalsekreteraren i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.
  - c) De stater som undertecknar detta protokoll och som redan har ratificerat eller anslutit sig till konventionen skall uttrycka sin avsikt att ratificera, godta eller godkänna detta protokoll så snart som möjligt. Övriga stater som undertecknar detta protokoll förbinder sig att ratificera, godta eller godkänna det samtidigt som de ratificerar konventionen.
  - d) Detta protokoll är öppet för anslutning enligt artikel 21 i konventionen. Anslutning till konventionen godtages endast om den sker i förbindelse med anslutning till detta protokoll.
  - e) Detta protokoll träder i kraft enligt artikel 20 i konventionen.
  - f) Generalsekreteraren i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling skall underrätta alla signatärmakter och anslutna regeringar om mottagandet av varje ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument till detta protokoll.
-